

YIDDISH BOOK CENTER NEWSPAPERS COLLECTION
NUMBER KC5780-185mfv11i24

GERECHTIGKEIT (YIDDISH JUSTICE)

Volume 11 Issue 24
August 1929

THE KHEEL CENTER FOR LABOR-MANAGEMENT
DOCUMENTATION AND ARCHIVES
CORNELL UNIVERSITY LIBRARY

YIDDISH BOOK CENTER

AMHERST, MASSACHUSETTS

This collection was made possible with the support of
Abby Joseph Cohen and David M. Cohen.

Gerechtigkeit (Vol. 11, Iss. 24)

Keywords

International Ladies' Garment Workers' Union, ILGWU, Gerechtigkeit, labor unions, clothing workers, textile workers, garment workers, garment industry, New York, United States, Yiddish, Jewish

Comments

Justice was the official publication of the International Ladies' Garment Workers' Union ILGWU from 1919 to 1995. Editions of *Justice* were published in English, Italian, Spanish, and Yiddish. When compared side by side, the content of some of these different editions of *Justice* shows significant differences.

Gerechtigkeit was the Yiddish-language edition of *Justice*.

הערעכטיקייט

טרייטער פון טעג
לערנער, פארשייד
נייט טייך, און ניו
וועלט וועט זיין
סייערען

בערלין, דעם 30. אויגוסט
(מיטגליד, 10.00)
פון פון געזעלשאפט
קייט חסד און ניו
שטער, און וועט
אויך נישט פארשטיין.

אפיציעלער ארגאן פון דער אינטערנעשאנאל ליידיג בארמענט ווארמערס יוניאן

Vol. XI, No. 24.

New York, Friday, August 30, 1929.

פרייטאג, 30 מער אויגוסט, 1929

ניו יארק,

PRICE 3 CENTS

אינטערנעשאנאל טראנט הילף פאר פאלעסטינא

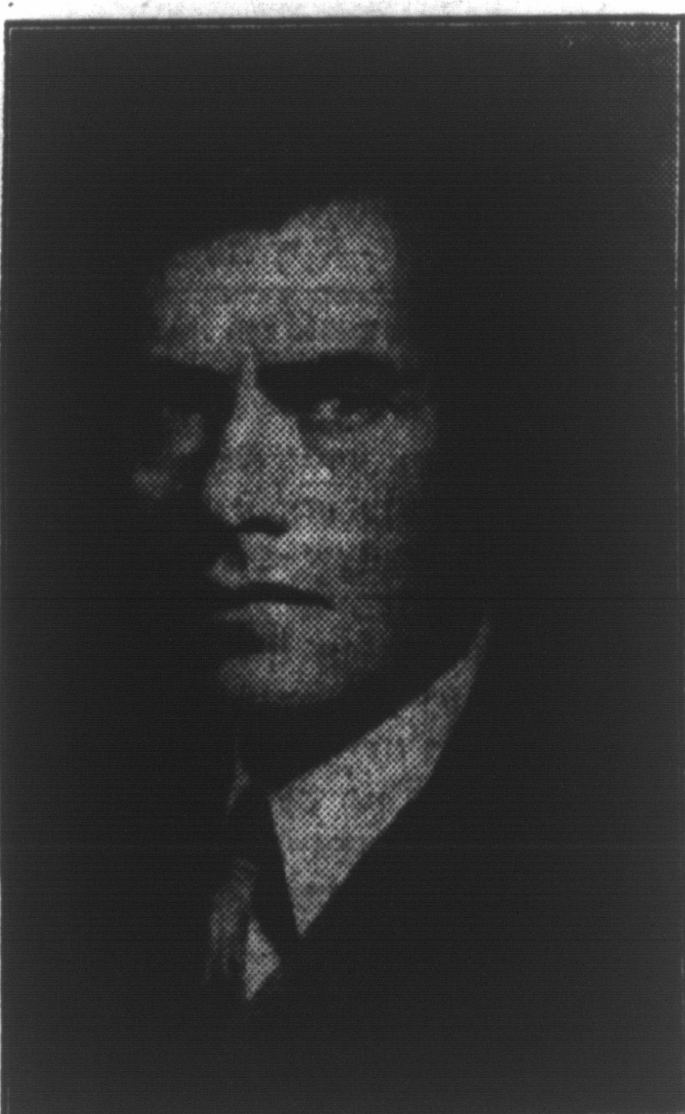
יוניאן פיהרער און פריינט פון ארבייטער באוועגונג זאגען הארציגען זייגעזונט צו פרעז. שלעזינגער פאר זיין אפפאחרען

דובינסקי, באראק, דר. גינבורג, וואלדעק, צביון, הילקוויט, העלר, נאגלער, ברעסלאו, וויינבערג און אנדערע האלטען הארציגע רעדעס.

זיין שווערער ארבייט. א טאג בעפאר ער
איז אפגעפאחרען האט די דזשיאנט באר
אר פון דער קלאוק, סקוירס, דרעסעס
און ריפערמאכער יוניאן ארגאניזירט א
זייגעזונט דינער לכבוד שלעזינגער'ס
אפפאחרען, צו וועלכען עס זיינען געקומען
ארום צוויי הונדערט יוניאן-טוער און פער
וועלכע פריינד פון דער ארבייטער באר
וועגונג.

דער דינער האט מיט זיך פארגעשטעלט
אן אמת חבר'שע צוזאמענקונפט. די גע
וועהנליכע באנקעט רעדעס האבען זיך
אינגאנצען נישט געהערט. די רעדעס, וועל
כע זיינען געמאכט געווארען, זיינען גע
ווען אפשאצונגען פון די גרויסע פעהיג
קייטען און ענערגיע, וואס שלעזינגער באר
זיצט און וועלכע האבען זיך מעהר ווי
ווען עס איז ארויסגעצייגט אין דעם לעצ
טען זיגרייכען קאמף פון די קלאוקמאכער.
אפילו אזעלכע רעדנער ווי וואלדעק און
צביון, וועלכע זיינען באקאנט פאר זיין
ערע הומאריסטישע באנקעט רעדעס, האט
בען אין די עטליכע מינוט צייט, וואס יעד
דער פון זיי האט געהאט, נישט געמוגען
קיין צייט פאר א נויץ, נאר זיי האבען
אפגעגעבען די גאנצע צייט פאר אויס
דריקען זייער באוואונדערונג פאר די אומ
געוועהנליכע ענערגיע און גלויבען, וואס
שלעזינגער באווייזט. אין דעם זעלבען זין
(שלום אויף גוים 2).

ברודער בענדזשאמין שלעזינגער, דער
פרעזידענט פון אונזער אינטערנעשאנאל,
איז מיטוואך שפעט ביינאכט אפגעפאחרען

רען קיין אייראפע, וואו ער וועט פאר
ברענגען עטליכע וואכען צייט, אום זיך
צו ערהאלטן פון זיין קראנקהייט און פון

ענערגישער קאמפיין געגען שעפער וואו מען ארבייט פאר נישט-יוניאן דזשאבערס

באנצער סטעף פון דער דזשיאנט באראק אין געיעג אויף שעפער וואו מען
ארבייט פאר נישט-יוניאן דזשאבערס. — ערשטע שמונדען פון קאמף
צווינגען דזשאבערס צו סעמלען מיט דער יוניאן.

לויט א. פאראוויס באשטימטען פלאן
פון דזשענעראל מענדעזשער פון דער
ניו יארקער דזשיאנט באראק, ברודער
אויך דאך נאגלער האט די יוניאן אנגע
פאנגען אן ענערגישע קאמף געגען די
יעניגע שעפער אין וועלכע עס ווערט
געארבייט פאר נישט יוניאן דזשאבערס.
די בעאמטע פון דער נאנצער יוניאן
זיינען אויפגעפאדרט געווארען שטענדיג
צו לאזען אויף עטליכע מען אלע אג
רעדע יוניאן ארבייט און זיי וואלען זיך
אין נאנצען ווידען אויסצונעמיגען וואו
און אין וועלכע שעפער מען ארבייט
פאר נישט יוניאן דזשאבערס.

דער ערשטער פון דער ארבייט אין
די ערשטע שמונדען איבערטרעפט אלע
ערווארטונגען. אין די ערשטע צוויי
שמונדען פון קאמפיין האט שוין די
יוניאן געהאט צו פארצייעכענען באר
דייטענער געוויינטען. אום צעהן אוהר
האבען זיך די ביינעס איידזשענטעס גע
לאזט אין מארשע און געמאכט שע
פער וואו מען האט געארבייט פאר נישט

צו אלע קלאוק און דרעס- מאכער!

„לייבאר רעי“, וואס פאלט ריזען
יאהר אויס ריזען מאנטאג, דעם
2טען סעפטעמבער, איז א לינעל האר
לידע. מיר מאכען דעריבער אויס
מערקאם אלע ארבייטער אין דער
אינדוסטריע אז אין ריזען טאג איז
נישט ערלייבט צו ארבייטען.
דזשיאנט באראק קלאוק, סקוירס,
דרעס און ריפערמאכערס.
איידער נאגלער, גע. מען.

די טרויעריגע ידיעות, וואס זיינען אנגעקומען פון פאלעסטינע, האבען
ארבייטער קרייזען א טרויער און ארויסגערופען גרויס צער אין אלע אידישע
הענישען אין ארץ-ישראל איז אזוי גרויס און טיף, אז עס לאזט זיך מיט
בלויזע ווערטער נאר נישט שילדערען. די אינטערנעשאנאל, די עלטסטע און
גרעסטע ארגאניזאציע פון די אידישע ארבייטער אין ניו יארק, האט עס
געהאלטען פאר אויך פליכט אזוי שנעל ווי מעגליך צו מאכען הילף פאר
דער צוראכטער און נישט ליידענער אידישער באפעלקערונג אין פאלעס-
טינע. די פיהרער פון אונזער ארגאניזאציע, פרעזידענט שלעזינגער און
עקסינג-פרעזידענט דובינסקי, האבען אונזער דעם איינדרוק פון די דאזיגע
געשעהענישען, אין דעם מאג פון שלעזינגער'ס אפפאחרען קיין אייראפע,
צוזאמענגערופען די ניו יארקער מיטגלידער פון דער דזשענעראל עקזעקוטיוו
באראק מיט'ן צוועק צו באשליסען זאפארמיגע הילף פאר די פארגעס-קרבנות
אין ארץ-ישראל.

נישט אכטענדיג דערויף, וואס די אינטערנעשאנאל געפינט זיך אין א
זעהר קריטישער פינאנציעלער לאגע, האט די באראק באשלאסען זאפארט
צו שיקען 5,000 דאלער פאר די נויטליידענדע, און זי האט ארויסגעלאזט אן
אפיל צו אלע לאקאלען, אז זיי זאלען זאפארט מאג זייער פליכט צו די קרבנות
אין פאלעסטינע.
(שלום אויף גוים 2)

גענעראל סמרייך אין עמבראידערי און העמסטישערס טרייד אונפארמיידליך

אגרימענט מיט דער יוניאן וועט אונז
האלטען ווערען. די יוניאן האט צוליב
דעם אפגעבראכען די פארהאנדלונגען און
נאר דורך א סמרייך וועט זי קענען פאר
זיכערען, אז די ארבייטער זאלען נישט
גענארט ווערען דורך די באלעבאטיס.
ווען מיר געהען צום דרוק, קומען פאר
די באראטונגען צווישען דער העמסטיש
טשערס און פליטערס יוניאן און דער
(שלום אויף גוים 8)

די קאנפערענץ, וואס איז לעצטע וואך
פארגעקומען צווישען דער עמבראידערי
יוניאן און די עמבראידערי מאנופעק-
טורערס, איז אפגעבראכען געווארען
און א סמרייך אין טרייד וועט זיין אומ
פארמיידליך. די פארהאנדלונגען זיינען
אפגעבראכען געווארען, ווייל די באלעבא-
טיס האבען נישט געוואלט נאכגעבען די
פאדערונג פון דער יוניאן, אז זיי זאלען
איינלענען סעקורירטי געלדער, אז דער

צאהלם דעם סמרייך מעקס!

ארבייטער פון פילע שעפער ברענגען סמרייך מעקס אין אפס פון דער יוניאן.

ניאן ברידער, וואס האבען נאך נישט ער
פילט זייער פליכט און נאך נישט באצאלט
דעם סמרייך מעקס, אז זיי זאלען עס
גלייך טאן, ווייל דערפון איז אפהענגיג
דער ערשטער פון קאמף געגען די נישט
יוניאן שעפער. זאל אלע יעדער ארביי-
טער ערפילען זיין חוב צו דער יוניאן און
באצאלען דעם סמרייך מעקס.
מיר ברענגען דא די צווייטע ליסטע פון
שעפער, וואס האבען שוין באצאלט דעם
סמרייך מעקס:
פיליפ מאנגאן, 500—7 מע עוועניו—
(שלום אויף גוים 2)

דער אפיל פון דער יוניאן האט גע
מוגען דעם גרעסטען אפאלאנג צווישען
שווערער ארבייטער אין די שעפער און
צענדליכער שעפער האבען שוין געבראכט
דעם מעקס אין אפס פון דער יוניאן. די
יוניאן ווערט זיך אבער צו די ארבייטער,
וואס האבען נאך נישט ערפילט זייער
פליכט, עס גלייך צו טאן. דער קאמף גע-
טען דעם רעסט סקעב שעפער אין קלאוק
טרייד ווערט ווייטער מיט דער גרעסטער
ענערגיע געמיהרט. די יוניאן האט פאר
דיווען צוועק נויטיג געלד, און דעריבער
אפגעלירט זי נאך אכטאל צו די יעניגע יר

עקסינג פרעזידענט ד. דובינסקי אויף א טור פאר דער אינטערנעשאנאל

ער וועט באזוכען באסטאן, מאנטרעאל, קליולאנד און שיקאגא.
ער וועט רעדען אויף מאס מיטינגען און אויף פארשידענע יוניאן מי-
טינגען. — קיין באסטאן וועלען איהם באגלייטען ברודער מעקגריידי
און ווייס-פרעזידענט אנטאניני.

ברודער ד. דובינסקי, דער עקסינג-
פרעזידענט פון אונזער יוניאן, פאחרט
ארויס קומענדיג וואך אויף א טור אין די
אינטערעסען פון דער אינטערנעשאנאל,
און ער וועט באזוכען פאלגענדע שטעט
אין פאלגענדער רייסע:
באסטאן — מיטוואך און דאנערשטאג,
דעם 6טען און 7טען סעפטעמבער.
מאנטרעאל — זונטאג און מאנטאג,
דעם 9טען און 10טען סעפטעמבער.
מאראנטא — דעם 11טען און 12טען
סעפטעמבער.

קליולאנד — 19טען, 20טען און 21-
טען סעפטעמבער.
שיקאגא — דעם 23טען און 24טען
סעפטעמבער.
בר. דובינסקי וועט אין אלע שטעט
אדערסירען די דזשיאנט באראק און ער
וועט ארויסטרעטען אויף מאס מיטינגען.
אין באסטאן וועט ער רעדען צוזאמען מיט
ברודער מעקגריידי, דעם גענעראל ארגא-
ניזער פון דער א. פ. א. און מיט בר.
אנטאניני, דעם מענדעזשער פון דער אי-
טאליענישער דזשעמסטישער יוניאן.

ווייטער באריכטע פון דעם גענעראל עקזעקוטיוו באאד

די דזשענעראל עקזעקוטיוו באאד

פון לינקס צו רעכטס, שמועהנגוי: וואנדער, מיס פרידמאן, גינזשאל, קרעסער, קריינדל, ביאלים, האכמאן, רייזבערג, קירזנער, ברעסלאו, האלפער, גרינבערג. פון לינקס צו רעכטס, דזשענעראל: אמדור, דובינסקי, פרעז, שלעזינגער, בארשא, גינזשאל, אנטשניני.

די יוניאן כמעט ראינירט געווארען. דער ריכט איז ווייט-פרעזידענט אמדור'ס באר ריכט אויפגענומען געווארען מיט דער גרעסטער צופרידענהייט פון אלע באאד מעמבערס, ווען זיי האבען געהערט פון אמדור'ס באריכט די גרויסע פארענדע-רונג, וואס איז לעצטענס פארנעקומען אין דער באסטאנער יוניאן. עס האט נאר באר דארפט צו נעהמען א זעהר קורצע צייט, אז די דארטיגע ארבייטער זאלען זיך איבערצייגען אין דער צעשטערונגס-באד. ביים פון די קאמוניסטען, אז זיי זאלען צוריקקומען צו דער אינטערנעשאנאל. איצט ווערט די באסטאנער יוניאן וואס אכאל שטארקער — האט אמדור געזאגט — און דער נייסט פון די ניו יארקער קלאוקמאכער וועט באשטימט האבען א גוטע ווירקונג אויף די באסטאנער ביר-דער. וואס אנבאטרעפט די קאמוניסטען, האט אמדור דעזעהלט, האלט זייער לעצ-טער איינפלוס אין גאנצען אין פארשוויי-דען.

ווייט-פרעזידענט פרידמאן און ביאלים, משיקאגא

פאר משיקאגא האבען באריכטעט די ווייט-פרעזידענטין מאלי פרידמאן און ביאלים, דער מענדזשער פון דער דאזי-טיגער יוניאן. זייער באריכט וועט דער קלאוקמאכער יוניאן איז געווען א פארנע-ניגען אויסצוהערען.

לויט זייערע באריכטען, איז דער קלאוק-טרייד אין משיקאגא פולשטענדיג ארנש-ניזירט און אלע קלאוקמאכער באלאנגען צו דער אינטערנעשאנאל יוניאן. די קא-מוניסטען אין משיקאגא זיינען פון דעם קלאוק טרייד דארט אין גאנצען פארטרי-בען געווארען, און נישט מען זעהט זיי און נישט מען הערט פון זיי.

דערפאר איז אבער דער דרעם טרייד אין גאנצען פארנאכאלעסיגט און עס מוז, לויט זייער מיינונג, אין גיבען עט. וואס געטאן ווערען צו ארגאניזירען דעם דרעם טרייד. פאר ריזען צוועק האבען זיי, אין גאנצען פון דער משיקאגא דזשיינט בא-ארד, פארלאנגט א ארגאניזירט פאר דעם דרעם טרייד.

עס זיינען אויך אויסגעהערט געווארען באריכטען פון די ווייט-פרעזידענטען און סאניא, פון דער אימאלענישער דרעם מאכער יוניאן, פון הארי גרינבערג, דעם מענדזשער פון דער משיקאגא דרעםס יוניאן, און פון ערשטען ווייט-פרעזידענט פון דער אינטערנעשאנאל, סאלוואטא-גינזשאל, וועלכער האט דערנענטערט פון דער ארבייט פון דער סעמלעמענט קאמיטע וועהרענד דעם לעצטען סטרייק, און ווע-גען דעם, אז לאקאל 48, די איטאליעני-שע קלאוקמאכער יוניאן, האט דורך דעם סטרייק געוואונען נייע מויתונג מיטגלי-דער. דערמיט זיינען די באריכטען אויס-געשעמט געווארען.

און אינדארטירען דעם קומענדען גענע-ראל סטרייק אין קליוולאנד. א חוץ קריינדלערן איז פון קליוולאנד ערשטיגען א ספעציעלע קאמיטע, וואס איז באשטאנען פון ברודער קאטאווסקי, דעם ביוזעס-אידזשענט פון דער קליור לאנדער יוניאן, און פון ברודער פריינד, דעם טשערמאן פון דער דארטיגער דזשיינט באאד, וועלכע האבען אונטער-שטיצט קריינדל'ס פארלאנג און האבען פון זייער זייט, אין גאנצען פון דער גאנ-צער קליוולאנדער מיטגלידערשאפט, אפע-לירט צו דער באאד, אז זיי זאל אינדאר-טירען און שטיצען דעם קליוולאנדער גע-נעראל סטרייק.

ווייט-פרעזידענט אמדור, באסטאן באסטאן איז אפשר די איינציגע שטאט, וואס האט א חוץ ניו יארק אזוי פיל געליטען פון דער קאמוניסטישער מנהג. ספעציעל שלעכט איז געווען דער צושטאנד פון דער באסטאנער יוניאן וויס דער לעצטער באסטאנער קאנווענ-שאן. צוליב פערזענליכע רייסענישען איז

ווייט-פרעזידענט קריינדלער, קליוולאנד

ווייט-פרעזידענט קריינדלער האט אג-געפאנגען זיין באריכט דערמיט, וואס ער האט הארציג גראטולירט דער ניו יארק-ער יוניאן צו איהר גרויסען זיג און דער-צעהלט, אז די קליוולאנדער יוניאן גע-פינט זיך מער-ווייניגער אין א עהנליכער לאגע, ווי די ניו יארקער האבען זיך גע-פונען פאר'ן סטרייק. די יוניאן — האט ער דערצעהלט — איז אימשיטאנד צו פארסירען א גוטען אגרימענט אין די יו-ניאן שטעפער. וואס קומט אבער ארויס-האט ער געזאגט — אז די ניו יארקער-שע פער וואקסען ווי אויף הייזען און דערצו-מוז באלד א סוף געמאכט ווערען.

די קליוולאנדער יוניאן — האט ער גע-זאגט — איז אנטשלאסען צו רופען א גענעראל סטרייק אין דער קלאוק און אין דער דרעם אינדוסטריע פון קליוולאנד, און ער האט אפגלידט צו דער גענעראל עקזעקוטיוו באאד, אז זיי זאל שטיצען

ווייט-פרעזידענט האלפער'ס באריכט האלפערן האט אנטפאנגען זיין בא-ריכט מיט דער שילדערונג פון דער לאגע אין לאקאל 41, און ער האט דערצעהלט וועגען דעם פלאן, וואס די העמסטרי-טשערס און מאקערס יוניאן האט פארנע-שלאסען וועגען א געמיינזאמען גענעראל סטרייק מיט דער עמבראידערי יוניאן, לאקאל 66, און איז דאן איבערגעגאנגען צום באריכט וועגען דער טעמניקייט פון דער אומ-אורטאון קאמיטע וועהרענד דעם גענעראל סטרייק. האלפער'ס בא-ריכט וועגען דער טעמניקייט פון דער אומ-אורטאון קאמיטע שטעלט מיט זיך פאר די אויסגעצייכענטע אויפטוואונגען פון דער דאזיגער קאמיטע און ווייזט גלייכצייטיג אויף די קאמפליקסטישע פאר-ברעכענס פון גענעראל סטרייק אין 1926.

אין 1926 — זאגט האלפער — הא-בען אין די אומ-אורטאון שטעפער גע-אד-בייט פון פינף ביז זעקס מויתונגס אד-בייטער. די קאמוניסטען האבען אויסגע-געבען א גרויסע סומע געלד און אויפ-געטאן האט מען גארנישט. וועהרענד ביי דעם לעצטען גענעראל סטרייק אין 1929, ווען די יוניאן האט נישט געהאט קיינע געלדער צו שפענדען און עס איז קיין ארבייט נישט געווען, ווייל מען האט אין ניו יארק פאר'ן סטרייק געארבייט בילי-גער ווי אומ-אורטאון, האט די אומ-אור-טאון קאמיטע א סך מעהרער אויפגע-טאן.

די קאמיטע האט וועהרענד דעם סטרייק ארגאניזירט דרייסיג שטעפער. זי האט אר-גאניזירט זעכצעהן הונדערט פערזאן און די צאהל ארגאניזירטע האלט אין איין וואקסען. פינף הונדערט פון זיי ארביי-טען אין שטעפער פון ניו יארק.

צווישען די ארגאניזירטע שטעפער גע-פינען זיך צוויי שטעפער אין קאנעקטיקוט, איין שטאט אין קאלטשעסטער, און א גרויסער שטאט אין לאנג איילענד, וואו עס ארבייטען צוויי הונדערט ארבייטער. די זער שטאט איז געווען ביז איצט דער ער-סטער סוטע-שטאט. 70 פראצענט פון אלע ארבייטער זיינען פרויען. די צאהל בא-שעפטיגטע ארבייטער אין איצטיגען מא-מענט באטרעפט ארום פיר מויתונגס.

האלפערן האט אויך באריהרט דעם דרעם טרייד אומ-אורטאון, און ער האט אנגעגעבען די צאהל באשעפטיגטע דרעם-מאכער אין די אומ-אורטאון שטעפער אויף אומגעפער פופצעהן מויתונגס.

ווייט-פרעזידענט רייזבערג, פילאדעלפיע

א שעהענס באריכט האט אנגעגעבען ווייט-פרעזידענט רייזבערג, דער מענ-דזשער פון דער פילאדעלפיער יוניאן. ער-איז געווען דער איינציגער ווייט-פרע-זידענט פון דער קאנוטרי, וואס האט אויך געהאט צו באריכטען וועגען א זיג פון זיין ארגאניזאציע. ער האט אויספיהר-ליך באריכטעט וועגען דעם סטאפערוש-אין דעם פילאדעלפיער קלאוק-טרייד און וועגען דעם שטענעם זיג, וואס די דארט-נע קלאוק מאכער האבען צו פארציכע-גען. לויט רייזבערג'ס באריכט, איז דער קלאוק טרייד אין פילאדעלפיע איצט, מיט קליינע אויסנאמען, אינגאנצען יוניא-ניזירט. וואס אנבאטרעפט די קאמוניס-טען, האט ער געבראנדמארקט זייער לעצ-טע סעקעטישע האנדלונג וועהרענד דעם סטאפערוש און ער האט פארזיכערט, אז אין פילאדעלפיע האבען זיי נישט די קלע-נסטע באדייטונג.

ווייניגער אפטייטשט איז רייזבערג געווען אין זיין באריכט וועגען דער דרעם-מאכערס יוניאן און וועגען דער לאגע אין דרעם טרייד. שילדערענדיג גענוי די פארנעמליכע איד דרעם טרייד, האט ער אנגעוויזען, אז דער איינציגער אויסגע-פון דער איצטיגער לאגע איז א גענעראל סטרייק אין דרעם טרייד פון פילאדע-לפיע, און ער האט געבעטען די גענעראל עקזעקוטיוו באאד, אז זיי זאל אינדאר-טירען דעם דאזיגען סטרייק.

רייזבערג איז אין זיין פארלאנג אונ-טערשטיצט געווארען פון א קאמיטע פון דער פילאדעלפיער דזשיינט-באאד, וואס איז ספעציעל געקומען קיין ניו יארק צו פארלאנגען דעם סטרייק אינדאר-טירען.

קלאוק אפערטימארס

אויפגעוואקסן!

מיד פייערען אונזער זיג פון היי-אידענען גענעראל סטרייק.

ווען? וואס? וואו?

אלע קלאוק אפטימארס פון לאקאל 2

וועלען פייערען דעם גרויסען זיג פון אונזער גענעראל סטרייק מיט אן

עקסקוירישאן

וואו אלע מעמבערס און זייערע פאמיליעס וועלען קענען אנטהיל געמען אין דער פייערונג.

שבת, 24 מערץ, איגוסט, 1 אייגער נ.מ.

— וועט —

די גרויסע, פראכטפולע עסקוירישאן שיה, די קלערמאנט-אפגעקן פון פיער, "איי" באסערי פארק, צו חק מאונטיין.

אויפ'ן שיה וועלען זיין אלערליי פארוויילונגען:

מענצ, מוזיק, געזאנג און אלערליי רעדערשטעמענס.

ביי חק מאונטיין איז אויך ארגאניזירט א ספעציעלער פלאץ וואו יעדערער זאל זיך קענען בארען.

אלע קלאוק אפטימארס וואס ווילען צוזאמען מיט אונז פייערען דעם גרויסען זיג פון גענעראל סטרייק, זאלען זעהן באזארגען זיך מיט מיקעטס צום עקסקוירישאן, אליין אדער דורך זייערע שאפ משעולייט.

א מיקעט קאסע 1 דאלאר פאר ערדאקסענע און 50 סענט פאר קינדער ביז 12 יאר.

קומט מיט אייערע פאמיליעס און לאמיר אלע אינאיינעם זיך משמח זיין און פייערען אונזער גרויסען זיג.

עקזעקוטיוו באאד לאקאל 2, א. 5. ג. וו. י.

א. סמורענט, משערמאן.

ס. רעזניק, ווייט-שערמאן.

בענדזשעמין קאלאט, מענדזשערסערמאן.

איז דער סעמפל מאכער יוניאן לאקאל 3

ד. רובין, מענדזשער

אונזער קאמף אום די קלאקמאכער יוניאן, אונזער יוניאן, צוריק אויסצובויען, זי צוריק שטארק צו מאכען, זי זאל ווידער אויסאייבען איהר גראכט און איינפלוס אויף די באדינגונגען אין טרייד פאר דעם וואויל און בעסטע פון איהרע מיטגלידער, — איז שוין כמעט ווי פארענדיגט. מיר האבען שוין ווידער דעם זיכערען באדען, אויף וועלכען צו ארבייטען — א פונדא-מענט, אויף וועלכען מיר קענען אויפבויען ען די שעהנסטע געביידע פול מיט ליכט און זונען-שטראלען — די גרויסע און מעכטיגע קלאקמאכער יוניאן.

די ארבייט פאנגט זיך ערשט אן. עס איז נאך געבליבען דא און דאס עטליכע כע שטענדיגע דערנער און פינסטערע בא-העלטענישע, וועלכע מיר דארפן אויס-ראטען מיט'ן ווארעל. דאס טוען מיר איצט מיט אלע טרעפטען. יעדען סוועט-שאפ, יעדען שאפ, וואס וויל אונטער-נאכען די געוויינטע פון אונזער לעצטען דזשענעראל סטרייק, וועט די יוניאן גע-בען א טויט-קלאפ. די ארגאניזאציע-אנס-ארבייט איז איצט אין פולען שוואונג. אויב מיר וועלען דאס אלעס דויכפיהרען, און איך בין זיכער דאס מיר וועלען, בלייבט נאך איין זאך — און דאס איז די וויכטיגסטע ארבייט.

דאס, וואס מיר האבען ביז איצט גע-וואונען, איז נאך געווען אן אנטאנע-געוויינטען אליין וועלען אונז גארניט העל-פען, אויב מיר וועלען זיי נישט דורכפיה-רען אין לעבען — אין די שטענדיגע סטאקס פון א יוניאן איז אויסצוגע-טען און אויספיהרען אלע געוויינטע פאר דעם וואויל און בעסטע פון די ארבייטער אין שאפ. אהן דעם איז יעדער געוויינט-ניט ווערט דאס פאפיר, אויף וועלכען דער געוויינט איז פארשריבען.

און דאס ווענדעט זיך אן איין, בריי-דער. איהר זייט די יעניגע, וועלכע קענען אין דעם העלפען. נאך אן איין, ברידער, ווענדעט זיך די שטאקס פון אונזער יוניאן. איהר דארפט נישט זיין אפגעשטא-נען פון די אקטיוויטעטען פון איהר יוניאן. נישט אלע מאל וועלען מיר געפינען ליבעראלע מענטשען, וועלכע וועלען געפיר-נען פאר גויטיג אונזער יוניאן צו העלפען. מיר מוזען ארויסציענען אונזער איינציג-טיווע אליין צו פארשטארקערען און בא-פעסטיגען אונזערע קאנדיציעס. א יוניאן דארף באווייזען צו שטעהן אויף איהרע אייגענע קרעפטען. און דאס זייט איהר, ברידער; נאך איהר קענט דאס אויס-פיהרען.

איהר ארבייט דארף זיין נישט צו פאר-פעלען קיין איין מיטגליד, קיין איין לא-קאל מיטגליד אנוועזענער צו זיין. איהר דארפט קומען און זיך נאכברענגען, וואס טוט זיך אין אפס, וויסען אלע אינפאר-מאציעס אויף א ריכטיגען שטייגער, און נישט ווי איהר הערט זיי אין סטרייט — ווי סאכע שונאים פון אונזער יוניאן וועלען, איהר זאלט זיי וויסען.

אלס אן אנטאנע פאר אקטיוויטעט אין אונזער לאקאל האבען מיר באשלאסען דעם ערשטען לאקאל מיטגליד צו רופען אויף שבת, דעם 7טען סעפטעמבער, אין אונזער אפס, אויף איינס זענענער נאכ-מיטאג.

זעהר פילע פראגען האבען זיך אָנגע-זאמעלט, וועלכע מיר וועלען מיט איהר, ברידער, אויפגעהען ביי דעם אויבער-דערמאנטען לאקאל מיטגליד. דאס זיינען ספעציעלע לאקאל פראבלעמען. די צוויי וויכטיגסטע פראבלעמען אין דעם איצטי-גען מאמענט זיינען — די ארבייטסלאזע פראגע און די סעמפל-מאכער פראגע. לאמיר דא מאכען קלאהר וואס מיר מיי-נען.

מיר האבען איצט א גענייגטע צאהל מיטגלידער פון אונזער לאקאל, וואס הא-בען נישט קיין שאפ צו דער ארבייט. גוטע שניידער — און קענען נישט קריגען קיין שאפ. הנם מיר האבען נישט קיין גרויסען פעלר פון שניידער שטענער, אבער דאך האבען מיר די גרעסטע יוניאן שטענער, וואו מען באשעפטיגט ספעציעלע שניידער ארבייט. מיר ווייסען, אז אין פילע פון די שטענער וואס מען נאך געקענט ארויף-נעמען א צאהל שניידער. אין מאנע-שטענער ארבייט מען אפילו אונטערמיט, און אפער אויף א העלבען טאג שבת, ווי

דער אנרימענט ערלויבט דאס. איך וואלט דערפאר אויפגעפאדערט די יעניגע שטע-נער צו זעהן טאן דאס בעסטע און ארויף-נעמען עטליכע פון די, וואס געהען שוין ארום מאנאטען און זוכען ארבייט. זאל דער טשערמאן פון די שטענער זיך ווענדען אין אפס און מיר וועלען איהם געבען אזעלכע ארבייטער, וואס פאסען זיך פאר דער ספעציעלער ארבייט אין זיין שאפ. דאס איז אויך איינע פון די ארבייטען, וואס איהר, ברידער, דארפט ארויסהעלפען דער יוניאן. איהר ווייסט אליין, אז דאס מיינט ווייניגער נאכפראגען און ווייניגער ארבייטער, וואס געהען ארום לידעג. איהר ווייסט זעהר גוט, ווי אייער באס אדער אייער פארמאן באנעהמט זיך צו איין, ווען ער פיהלט, אז ער קען נישט אזוי שנעל באקומען ארבייטער, ווען ער וויל נאך. דער רעספעקט אין אן אנדערער און די באציהונגען זיינען זיכער אנדערע.

דאס איז, וואס אנטאלאגט איין, בריי-דער פון אונזער לאקאל. ווייטער האבען מיר פארלייט אין שניידער שטענער. ווי עס זעהט אויס זיינען זיי זעהר צופרידען, ווען זיי ווייסען, אז אין „מאקעט" גע-פינען זיך גענוג ארבייטער, פון וועלכע זיי קענען קליבען. עפעס האט דער פאר-מאן א ספעציעלע הנאה, אז ווען ער געהט ארונטער אין „מאקעט", באפאלען איהם אונזערע מעמבערס מיט דער נאכפראגע פון א דזשאב. ער קען דאן ארויסקומען צו די ארבייטער אין שאפ און זיך בלאזען און העלפען גרויס, ווי ער וואלט אויף שטוב-לשון געזאגט צו די ארבייטער, וועלכע ער „מענדזשט": האלט זיך נישט גרויס, איך האב גענוג שקלאפען, וואס וועלען פארנעהמען אייער פלאץ.

ספעציעל האב איך אין זין איין פאר-מאן פון אונזערען א שניידער שאפ, וועל-כער רופט זיך נאך אן א ראדיקאל און איז אויך אקטיוו, אויב איך מאך נישט קיין טעות, אין ארבייטער צוזאמענקומפטען; זאגט, אז ער איז אן אויסגעשפראכענער ארבייטער פריינד. אט אויף דעם פארמאן באציהען זיך זעהר שטארק די אויבער-נעמאכטע באמערקונגען.

איך פארזיכער איהם, אז ער וועט איי-ביג קיין פארמאן נישט בלייבען און איז אויך קיין פארמאן אלע מאל נישט געווען. אויך ער וועט אלט ווערען, און אונזער באסעס האבען ליעב יונגע מענטשען, וואס זאלען ארבייטען פאר זיי. און ער, דער אזויגערופענער „ראדיקאלער" פארמאן, דארף זיך איצט נישט פארקוקען אויף די באלעבאטעס און אראפפירען זייער בא-לעבאטעס פסיכאלאגיע אין באצוג צו עלטערע שניידער, וועלכע ארבייטען פאר איהם, אדער וועלכע זוכען דעם דזשאב.

פאר א לענגערע צייט שוין, ווי די אפרייטאָרס, מעמבערס פון לאקאל 2, שטופען ארויס דעם ספעציעלען סעמפל-מאכער, וואס ווארט וואכען לאנג פאר דעם דזשאב צו זיין באשעפטיגט ביי סעמפלעס. די קאנסקורענץ געהט שוין אן פאר שעהען פאר יאָהר. ביי דעם אפריי-טאָר איז דאס נאך מעהר ווי כאפען א דזשאב. ער מאכט זיין סיזאן ביי אפריי-טען אויף דעם אפרייטאָר'ס סקויל, אדער איבער דעם סקויל, און דאן כאפט ער דעם „דזשאב" ביי סעמפלעס, אויף א פיעל קלענערען סקויל. פארנעמט נישט, דאס דער אפרייטאָר מאכט די סעמפלעס אויף דעם זעלבען מיסעסע, ווי ער מאכט דעם סטאק, נאך אויף א קלענערען סקויל. עס פארשטעהט זיך, אז עס איז זעהר פראפיט-מעסיג פאר דעם באלעבאט.

איז די פראגע: צי איז עס אין איין קלאנג מיט די פריגציען פון א יוניאן. דא שטעהט אן ארבייטער, א ספעציעלער סעמפל-מאכער, וואס קען קיין אנדערע ארבייט נישט מאכען, ווארט אויף דער גע-לענעהייט וואכען לאנג, און דאן קומט דער אפרייטאָר און פארנעהמט זיין פלאץ, מאכט דריי מאל אזוי פיעל ארבייט און אויף א קלענערען סקויל, ווי ער אליין ארבייט ביי דעם זעלבען באס אויף סטאק ארבייט.

אין אנדערע ווערטער, דער אפרייטאָר האט צוויי סיזאנס, וועהרענער דער שניי-דער סעמפל-מאכער האט נאָרייט. דאכט זיך, פאר יאָהרען ווי אונזער יוניאן קעמפט פאר גלייכער צוטיילונג פון אר-בייט אין די שטענער, און דא קומט א לאקאל יוניאן און טאלערירט אזא לאנג-אין טרייט.

אונזערע סעמפל-מאכער לידען זעהר שטארק פון דער דאזיגער נישט גענוגער לאנגע. עפעס מוז געמאן ווערען, אום ארויסצוהעלפען אונזערע סעמפל-מאכער. איך פארזיכער לאקאל 2, אז מיר זי-כען דא נישט קיין דזשורדיקשאן פראגע. מיר זוכען אויך נישט קיין טרענספערס פאר מעמבערס. וואס מיר ווילען איז — אז לאקאל 2 זאל אונז ארויסהעלפען אויף ווי ווייט עס איז מעגליך צו פארגרינגע-רען די שווערע לאנגע פון אונזערע סעמ-פל-מאכער.

עס איז דא גענוג אפרייטאָר שטענער, וואו מען מאכט א בעסערע ליין ארבייט, און די אפרייטאָרס מאכען נישט קיין שלעכ-טען סיזאן, און אין די שטענער איז נישט מעהר ווי ריכטיג, אז אונזערע סעמפל-

דזש. סניידער, מענדזשער.

לאקאל 17 איז געקומען צוריק צום לע-בען אין זיין פולער אמאליגער מאכט. די ריפער-מאכער האבען זיך פולשטענ-דיג אפגערופען אויף דעם רוף פון סטרייק און האבען זיך אָנגעשלאסען אין די הונד-דערטער אן לאקאל 17. אונזער לאקאל האט צוגעקראגען גענויע 1500 מיטגלי-דער אין פארלויף פון סטרייק. פון די 600 מעמבערס, וואס דער לאקאל האט פארמאגט איידער דער סטרייק איז גע-רופען געווארען, האט מיר היינט גענויע 2100. אונזער לאקאל איז שוין אלץ ביי היינטיגען טאג אויף א שטארקען און זיכערען פונדאמענט און איז אין דער זעלבער פאזיציע פון ווידעראקטיוו, ווי ער האט זיך געפונען איידער מען האט אונז אויפגעלייזט אין 1924.

אין פארלויף פון דעם סטרייק האבען מיר ארגאניזירט איבער הונדערט ניש-יוניאן ריפער-שטענער. אונזער אינדוסטריע איז געווען כמעט פולשטענדיג דעמאָראלי-זירט איידער דער סטרייק איז גערופען געווארען. אזוי ווי אונזער ארבייט פא-דערט נישט קיין צופיל ספעציעליטעט, הא-בען מיר פראפאגאנדעל מעהר געליטען פון דעם כאאס פון די לעצטע פאר יאָהר, ווי די איבעריגע פאכען פון דער קלאק-מאכער יוניאן. עס איז איינפאך נישט גע-ווען קיין גרעניץ צו דעם פאלען פון אר-בייטס-באדינגונגען. דער סטרייק האט די לאנגע פולשטענדיג געענדערט צום גוטען. לאקאל 17 קוקט היינט אין דער צוקונפט מיט אפגען אויגען און פיהלט זיכער, אז די צייט וועט נאך פארשטארקערען אונ-זער לאקאל און פארבעסערען די לאנגע.

דער גרעסטער געוויינט אונזערער פון לעצטען סטרייק — א געוויינט, וועלכער איז אויך אנוועזענער צו אלע איבעריגע לאקאלען — איז דער געוויינט פון די נשמות פון די ארבייטער; די פולשטענדי-גע רעוואלוציע, וועלכע דער סטרייק האט געבראכט אין דעם געדאנקען-אָנגאנג פון די ארבייטער. דער גרעסטער שטרייכעל-שטיין אין ווען פון אויפגעבען די יוניאן איז געווען דער שרעקליכער פעסימיזם, וואס האט געהערשט צווישען די ארביי-טער, און די גאנצעלדיגע אנטפאסטיע צו דער יוניאן מצד די ארבייטער.

די ארבייטער מאסען זיינען געווען צו-טיילט אויף צוויי טיילען. איין טייל איז געווען קאמוניסטיש געשטימט און האט געגלויבט באמונה שלימה, אז ארבייטען פאר 30 סענט א דזשעקעט דער יוניאן אויף צורלהכעם איז געווען די גרעסטע מצוה. דער צווייטער טייל — די זאגענאנ-טע אומפארטייאישע-האבען זעהר גע-וואלט האבען א יוניאן, זיי האבען אבער נישט געגלויבט אין דער מעגליכקייט צו קענען ווען עס איז אין זייער לע-בענס זעהן א יוניאן אין טרייד. זיי האבען אויפגעגעבן אלע האפנוגען. זייערע הער-צער זיינען געווען אָנגעפילט מיט א נא-גענדען יאוש. זיי האבען איבערגעלאזט אלעס צום בלינדען שיקאזל און האבען געווארט אויף דאס ערנסטע.

אן ארמיי מיט אזא שטימונג איז זעהר שווער צו פיהרען אין קאמף. עס האט זיך ווירקליך געפארערט א געניע פון דעם שלעזיגער קאָרס זיך אונטערגעגעבען אזא געוואלדיגע ארבייט, אונטער אזעל-

מאכער, ווען עס קומט דער סיזאן פון מאכען סעמפלעס, זאלען באשעפטיגט ווערען. איך האף, אז לאקאל 2 וועט דאס נעהמען אין אנטאסראכט און האנדלען אין איינקלאנג מיט אונזער פארלאנג.

צולעצט וויל איך זאגען צו אונזערע מעמבערס — די וואס ארבייטען שוין — זאלען נישט פארנעמען צו באצאהאלען זייע-רע דיוס. דאס איז זעהר וויכטיג אין דעם איצטיגען מאמענט. עס איז פיעל בעסער פאר איין, ברידער, דאס איהר זאלט נישט אָנזאמלען צופיעל דיוס און דאן נישט קענען עס באצאהאלען מיט אמאל. פארנעמט די פריהערדיגע טבע פון נישט באצאהאלען. איצט האבען מיר א שטארקע יוניאן, טאָ מאכט זשע די יוניאן אויך פינאנציעל שטארק.

איז דער ריפער מאכער יוניאן לאקאל 17

כע אומשטענדען. דער צוג איז אבער גע-לונגען. ווי דער קלאקמאכער זאגט: מיר האבען געוואונען אויף א „פארפלאש".

דער סטרייק האט צוריקגעוואונען די נשמות פון די ארבייטער. דאס איז, נאך אונזער מיינונג, דער טייערסטער און דער ווערטפולסטער געוויינט פון דעם גאנצען גענעראל סטרייק. די מאסען גלויבען וויי-טער אין דער יוניאן. די מאסען ליעבען ווידער זייער יוניאן. די מאסען רעספעק-טירען ווידער זייער יוניאן. זיי פארלאז-זען זיך אויף איהר, זיי זיינען שטאלץ מיט איהר און זיינען גרייט מקריב צו זיין אלעס פאר איהר פארטיידיגונג.

אונזער לאקאל וועט טאן אלעס מעג-ליכעס צו זעהן אנהאלטען די ליעבע און רעספעקט פון זיינע מיטגלידער. זיי ווע-לען אויך זעהן טאן אלעס מעגליכעס — אויף דעם עקאָנאָמישען געביט — פאר די ארבייטער, אז די יעניגע, וועלכע האבען געבראכט צוריק אונזער לאקאל אין דער משפחה פון דער אינטערנעשאנאל, זאלען קענען שטאלצירען מיט זייערע האנדלונ-גען.

א קום-געזונד צו ברודער שלעזינגער נאך קיינמאל אין דער געשיכטע פון אונזער באוועגונג האט זיך א פיהרער, אזוי באליעבט געמאכט ביי די מאסען, ווי פרוידענט בענדזשאמין שלעזינגער. זיינע קאלאסאלע אויפטאונגען פאר די קלאקמאכער רופען ארויס באנייטערונג און פארנעמערונג פאר איהם. מיר האבען שוין מיטגעמאכט פיעלע וויכטיגע עפא-כען אין דעם לעבען פון דער יוניאן, וואו די מאסען האבען געשריען הורא פאר געוויינטע פיהרער. מיר האבען אבער קיינ-מאל נישט געזעהן אזא פולקאמענע, איינ-שטימיגע און הארציגע אפשאצונג פון די פארדינסטען פון א פיהרער, ווי די איצ-טיגע אפשאצונג און אנערקענונג פון שלע-זינגער'ס ארבייט.

מיר וואלטען זיך געפיהלט פיעל גליק-ליכער, ווען ברודער שלעזינגער, אַנשטאָט צו פאָהרען נאך אייראָפּע אויף דעם ראט פון דאָקטוירים, וואָלט בעסער געפאָהרען אויף א לוסט-דייווע. אלע וואָלטען איהם עס פארניינט. און מיר דענקען טאָקע, אז ער וועט זיך פון א פלעזשור-טריפ נישט ארויסדריעהען. מיר ווינשען איהם דער-וויילע א קום-געזונד. אבער ער וועט מיר זען געדענקען, אז אזוי שנעל ווי ער קומט צוריק פריש און געזונד און פיהרט דורך דעם דרעסמאכער סטרייק און נאך א פאר סטרייקלאך — אין באַסמאָן, שיקאַגאָ, באַל-טימאָר, קליולאַנד, מאַנטרעאַל, טאָראָנטאָ, טאָ. א. א. וו. — וועט ער מוזען מאכען נאך א יאָרע און טאָקע פאר פלעזשור, ווייל מיר גלויבען, אז ער פארדינט אלעס פאר זיינע אויפטאונגען.

קומט געזונד, ברודער שלעזינגער.

די אידישע אגריקולטור (בארא הירש) סאסייעטי

העלפט אלע צוקונפטיגע פארמערס סוף אויסקופטע וועגען פארמערס זיין ווי זיך אויסצוהייערען פון שווינדלערס, ווען איהר קויפט איינער פארם.

נישט קיינע דעפאזיטס איידער איהר בארעט זיך מיט אונז.

אונזער ראט און מאט איז באשלאסן פריי שרייבט אדער קומט פערזענליך.

שפען מעגליך אויסער שבת — פון 9 ביז 5 וואנאג — ביז 1 אונז.

Jewish Agricultural Society, Inc.
101 E. 14th Street, New York City

באלטימארער קלאוקמאכער פיהרר דורך ערפאלגרייכען מיטינג

צו דער ארגאניזאציע. אויפ'ן מיטינג זיינען פילע קלאוק מאכער געווארען נייע יוניאן מיטגלידער. א קאמיטע פון מיטגלידער האט פארלאנגט פון ווייס פרעזידענט האל-פרע, אז די אינטערנעשאנאל זאל זיך מיט זיי ספעציעל פארמיטלערעסירען און זיי באשרייבען פון „נלות". זיי האבן בען זיך באקלאנט אז עס ווערט דארט געארבייט פון שטיק און אז די פאר דינסטען זיינען זעהר קליין. ברודער האלפרען האט זיי צוגעזאגט, אז ער וועט אלע זייערע וואונשען איבערנעמען דער דזשענעראל עקזעקוטיוו באאדער.

פאריגע וואך איז אין ארבייטער רינג היים אין באלטימאר פארגעקומען א מאסען מיטינג פון די באלטימארער קלאוק מאכער. דער טשערמאן פון מיט-טינג, ברודער גרושאקאוויץ, האט ער קלערט דעם צוועק פון מיטינג און ברודער י. האלפרען, פון ניו יארק, ווייס-פרעזידענט פון דער אינטערנעשאנאל, האט אדרעסירט דעם מיטינג. אין א לענגערער רעדע האט ברודער האלפרען אויפגעוויזען די נויטיג-קייט און צוועקמייסיגקייט פון ארגאניזאציע פאר די ארבייטער אין דער אינ-דוסטריע און האט אלע אנוועזענדע אויפ-

הילף פאר פאלעסטינע

געפאדערט צו שטיצען און צוצוטערמען וועלען זיי געבען די גרעסטע מעגליכע שטיצע. נאך שלעזינגער'ס רעדע האט די דזשיאניט באאדער באשלאסען דורכצופיהרען א קאמפלעקשאן אין די שטעטער, און דזשענעראל מענעדזשער איזידאר נאגלער איז באפאלמעכטיגט געווארען גלייך אנט-צופאנגען מיט דער הילפס אקציע. נאכ'ן מיטינג האבען אלע אנוועזענדע יוניאן ברודער באגלייט ברודער שלעזינגער צו דער שיה און איהם געוואונשען א הארציגען פארהער און קוסגעזונט.

נייעס פון לאקאל 9

די מיטגלידער זיינען געבעטען צו געה-מען אין זאכט, אז צוליב דער פארנעמער טער טעטיגקייט פון אונזער לאקאל איז עס אוממעגליך פאר אונז ווייטער צו פאר-בלייבען אין דעם איצטיגען באשרענקמען פלאץ אין דער בילדינג פון דער דזשיאניט באאדער. אין פארבינדונג מיט דעם האבען מיר גענומען אין אנבאטראכט די אונטערגע-ליכטיגקייט, וועלכע אונזערע מיטגלידער האבען געהאט ביו איצט, פון געהן אזא ווייטע שטרעקע פון דעם קלאוק מאכערס ביו לעקסינגטאן עוועניו. מיר האבען דע-רום געדונגען אז אפ'ס אין סאמע הארץ פון דער קלאוק אינדוסטריע, אין 109 וועסט 38טע סטריט, צווישען בראדוויי און 6טע עוועניו, וואו מיר וועלען האבען דעם גאנצען 7טען פלאך פאר זיך אליין. קומענדיגן מיטוואך דעם 4טען סעפט-טעמבער, 1929, וועלען מיר מופען אין אונזער נייעם אפיס, וואו די מיטגלידער וועלען קענען איינצאהלען זייערע דיוס און אסעסמענטס, מאכען קאמפליינטס און באריכטען פון די שטעטער. קאנדידאט טען וועלען קענען מאכען אפליקיישאנס פאר מעמבערשיפ און ארויסנעמהען נייע ביכלעך. די אפיציעלע ערעפונג פון אונזער היים וועט געפייערט ווערען שבת דעם 7טען סעפטעמבער, 1929, פון 11 אוהר פריה ביז 4 אוהר נאכמיטאג, אין דעם נייעם אפיס אויף דעם אויבערערמאנ-טען שטריס. מיר האפען, אז אונזערע מיטגלידער וועלען קומען אין מאסען צו דער ערשט-גונג און צוזאמען מיט אונז פיייערען דעם יום-טוב פון דער נייער היים. עקז. באאדער לאק. 9 א. ל. ג. ו. י.

דזשיאניט באאדער באשליסט אז דרעם שטעטער וואלען סטאפען ארבייט מיט ניט-יוניאן טרימינגס

דזשענעראל מענעדזשער נאגלער אפעלירט צו די טשערלייט פון קלאוק שטעטער צו העלפען טרימינג ארבייטער צו יוניאניזירען דעם טרייד.

די דזשיאניט באאדער אפעלירט צו אלע ארבייטער און שאפ טשערלייט פון דרעם טרייד צו סטאפען די ארבייט, אויב די טרימינגס קומען פון ניט-יוניאן שטעטער. איזידאר נאגלער, דער מענעדזשער פון דזשיאניט באאדער, פאדערט דעריבער אויף אלע שאפ טשערלייט פון דרעם טרייד אויפצופאסען, אז טרימינגס פון יוניאן-שטעטער וואלען באנוצט ווערען, אנדערש וואלען זיי סטאפען פון דער ארבייט. נאגלער אפעלירט גלייכצייטיג צו די

צאהלט דעם סטרייק טעקס!

סטריט — 104.47 דאלאר; נאדעל, בלאק און קא. 252 וו. 37טע סטריט—156.40 דאלאר; קלעפער און פלומער, 270 וועסט 38טע סטריט — 254.60 דאלאר; הערס-בראס, און מאנ, 525—7טע עוועניו — 507.80 דאלאר; גראסמאן און ספינעל, 500—7טע עוועניו — 575.40 דאלאר; האפמאן און הארמאניז, 135 וועסט 36טע סטריט — 294.60 דאלאר; בלאקמאן לר-אייס אינא, 229 וו. 36טע סטריט — 156.80 דאלאר; א. דזשאנסאן און קא., 265 וו. 37טע סטריט — 358.80 דאל.; ראבערט לואיס, 520—8טע עוועניו — 136.70 דאלאר; דעלמאנטע און היקע, 1412 בראדוויי — 836.40 דאלאר; אלעקסאנדער און סמיטה, 240 וו. 35טע סטריט — 245.20 דאלאר; ב. גינצבערג, און קא., 498—7טע עוועניו — 476 דאל.; שווארץ און קא., 1385 בראדוויי — 164.60 דאלאר; לייטנער און שטייט, 10 וו. 33טע סטריט — 115.40 דאלאר; ב. גראסמאן און בראס, 265 וו. 37טע סט. — 514.60 דאלאר; שטאפירא און קא., 1370 בראדוויי — 526 דאלאר.

ייגעזונט צו פרעזידענט שלעזינגער

צו באהאלטען זייער אינערליכע געפיהלען. אבער ווען זיי האבען גערעדט, האבען זיי זיך געדארפט שטארק אנשטרענגען און מאכען מאל בייםען די שטימע, אדער אפסקהרען זיך אן א זייט אום איינצור-האלטען א טער, וועלכע האט זיך גערי-סען ביי זיי אין זייער רעדע. דאס זיינען געווען די רעדעס פון ר. דובינסקי, ברעס-לאוער, גינא, נאגלער, וועלכער איז גע-ווען דער טאקסטמיסטער, וואנדער, סטא-לער, באראק, קורצמאן און קאפלאן. עס זיינען אויך געגעבען געווארען צו שלעזינגער'ן אייגיגע פרעזענטען אלס אנדענקונג. אבובאקאל גיט קיין ווערטפולע זאכען, איז אבער דער אויסדרוק ביים פרעזידענט דיוע אגעבליען געווען רייד אין ליעבע און אנערקענונג. עס האט אויך גערעדט י. וויינבערג, דער פרעזידענט פון ארבייטער רינג, און סעמועל מארקאוויטש, דער לאיער, וועל-כער האט פארטראטען די קלאוקמאכער יוניאן אין די קאורטס.

אלס לעצטער האט גערעדט ברודער שלעזינגער אליין. ווען ער איז פארגע-שטעלט געווארען פון טאקסטמיסטער, האבען איהם די אנוועזענדע געמאכט א הארציגע אוואציע און זיך אויפגעשטעלט פון די ערטער.

שלעזינגער האט אלעמען באדאנקט פאר דעם כבוד, וואס זיי האבען איהם צוגע-טיילט, און האט אי זיין רעדע אויף א הארציגען אופן צוריקגעוויזען א גרויסען טייל פון קאמפלימענטען פאר'ן לעצטען קלאוקמאכער סטרייט, וואס די פארשידע-נע רעדנער האבען איהם געמאכט. ער האט די קאמפלימענטען פאר'ן סטרייט אויף א שעהנעם, איידעלען און חכמ'שען אופן איבערגעטראגען אויף דובינסקי'ס קאפאנט, עס איינגעטיילט צווישען דר-בינסקי'ן און די אלע אנדערע יוניאן-פיהרער.

ער פאהרט קיין אייראפע—האט ער געזאגט—אויף דעם זאכטאטען ראט פון זיינע דאקטוירים און דערפאר וואס ער וויל געזונט ווערען, אום צו פיהרען דעם קאמף פון די דרעסמאכער. טעלעגראפען זיינען אגעקומען פון די פאלענערע לאקאלען: פילאדעלפיע, סט. לואיס, באסטאן, וואוסטער, קליולאנד, שיכאגא, לאסאל 17 ניו יארק, לאקאל 89 ניו יארק, און לאקאל 10.

די דזשיאניט באאדער אפעלירט צו אלע ארבייטער און שאפ טשערלייט פון דרעם טרייד צו סטאפען די ארבייט, אויב די טרימינגס קומען פון ניט-יוניאן שטעטער. איזידאר נאגלער, דער מענעדזשער פון דזשיאניט באאדער, פאדערט דעריבער אויף אלע שאפ טשערלייט פון דרעם טרייד אויפצופאסען, אז טרימינגס פון יוניאן-שטעטער וואלען באנוצט ווערען, אנדערש וואלען זיי סטאפען פון דער ארבייט. נאגלער אפעלירט גלייכצייטיג צו די

(שלוס פון זייט 1.) 1328 דאלאר; קאהען און דרוקמאן, 101 וו. 37טע סטריט—108.40 דאלאר; פא-לאק און גריי, 247 וו. 37טע סטריט—228.80 דאלאר; געמינדער און האלפרען, 110 וו. 14טע סטריט—148.40 דאלאר; ספערלינג און לאפיק, 37 וו. 28טע סט. — 228.80 דאלאר; י. וואסערמאן, 519—8טע עוועניו—249.80 דאלאר; פעלד-מאן און נאדעסטין, 575—8טע עוועניו — 273.40 דאלאר; וואלף, רובענס און שיינבערג, 134 וועסט 37טע סטריט—790.40 דאלאר; וואקערמאן און קראוס, 226 וו. 7טע סטריט—629.60 דאלאר; בלאק און סאנטא, 275 וו. 36טע סטריט — 248.60 דאלאר; 5. גאטמאנאן קא., 250 וו. 39טע סטריט — 115 דאלאר; גראף און גראף, 520—8טע עוועניו — 194 דאלאר; אייוולער און סענעפלד, 498—7טע עוועניו — 263.60 דאלאר; דוש, רובינזאהל, 132 וו. 36טע סטריט—309.40 דאלאר; א. נאדעסטין און קא., 230 וו. 38טע סטריט—955.22 דאלאר; שאפירא און קריסטאל, 306 וועסט 38טע

(שלוס פון זייט 1.) האט גערעדט דר. גינזבורג, וועלכער איז איינער פון די דאקטוירים, וועלכע בא-האנדלען שלעזינגער'ן, „שלעזינגער'ס ווילענסקראפט האט בייגעקומען אלע מע-דיצינישע דיאגנאזען", האט דר. גינזבורג געזאגט. א הארציגע אפשאצונג האבען געגעבען מארים הילקוויט און אדאלף העלר. זיי האבען אנאליזירט שלעזינגער'ס טעטיג-קייט אין דער ארבייטער באוועגונג און האבען אויסגעדריקט זייער באוואונדערונג פאר זיינע אויפטראונגען. „דער לעצטער ערפאלג פון שלעזינגער'ן איז מיר אי-בערהויפט יענע", האט הילקוויט געזאגט, „ווייל די ווידעראויפבויען פון דער קלאוקמאכער יוניאן איז גיט נאך א גרוי-סער געווינס פאר די קלאוקמאכער, נאך א גרויסער געווינס פאר דעם פארגרעס-ווען פלינעל פון דער אמעריקאנער טרייד יוניאן באוועגונג."

א גרויסען אפלאז האט ארויסגערופען די רעדע פון ערווארד מעקנרייד, וועל-כער האט ערקלעהרט, אז ער איז בא-אויפטראגט געווארען צו רעדען אין נא-מען פון פרעזידענט גריי פון דער אמע-ריקען פערערישאן און לייבאר. „טראץ אלע באהויפטונגען", האט מעקנרייד גע-זאגט, „עקזיסטירט אין אמעריקע א שרעק-ליכע ארימקייט צווישען די ארבייטער-מאסען. די איינציגע, וועלכע קענען ארויס-ברענגען דיוע מאסען פון דער ארימקייט, זיינען זעלכע פארטנעשריטענע ארביי-טער, פיהרער ווי שלעזינגער. שלעזינגער האט גיט נאך אויפגעטאן פאר די קלאוק-מאכער, נאך מיט זיין ביישפיל פאר די אנדערע אמעריקאנער ארבייטער פיהרער וועט ער פיל העלפען אויך אנדער ארביי-טער. די אמעריקאנער טרייד יוניאן בא-וועגונג דארף האבען מעהר זעלכע פיה-רער ווי בען שלעזינגער."

א שטארקען איינדרוק האבען געמאכט די איינפאכע רעדעס פון די מענשען, וועלכע זיינען געשטאנען מיט שלעזינג-ער'ן אום נאענטסטען אין די שווערע מאנאטען, ווען מען האט אנגעפאנגען זיך צוגרייטען פאר דעם גרויסען קאמף. דאס האבען גערעדט מענשען, וואס זיינען פאר-הערטעוועט געווארען פון דעם לאנג-יאה-ריגען קאמף, מענשען, וועלכע האבען דורך די מאסעס אויף זיך אויסגעלערנט

דער מאגען ?

עקם - לאקם!

פון וואָד צו וואָד

פון ציון.

איין דעם לעצטען נומער „מילטענא“ די אפיציעלע צייטונג פון די אמעריקאנער נער טראַנסמיטען, ווערט געשטעלט די פראגע ווארום זיינען עס די קאמוניסטען אזוי נוואלט די דורכגעפאלען אין דער קלאַסישער יוניאן און אין דער פאָר-יערס יוניאן און דער ענטפער איז, אז: ערשטענס, האָבען די אַרבייטער פאָר-לאָרען זייער צוטרוי צו די קאמוניסטישע שטעלעס וואָס זיי האָבען אַטאַקירט אין דער צייט, וואָס זיי האָבען אַטאַקירט די רעכטע פיהרער פון די יוניאנס פאר „קלעם קאָלאַבאָריישאַן“, האָבען זיי אליין פונקט אזוי געזינדיג מיט „קלעם קאָלאַבאָריישאַן“, ווען זיי זיינען נאָר געקומען דערצו (עס ווערען אויסגעזעענט די פארשידענע זינד פון די קאמוניסטישע טרייד יוניאן פיהרער אין „קלעם קאָלאַבאָריישאַן“, וואו און ווען).

צווייטענס, האָבען די קאמוניסטישע פיהרער זיך אין דער לעצטער צייט אַפ-געזאָגט פון דער ווירקזאמער פאָדערונג פון איינזאָניקייט. די קאמוניסטען האָבען אַנשטאָט איינזאָניקייט פון די אַרבייטער געפאָדערט שפּאַלמאָנג.

דריטענס, האָבען די קאמוניסטען גע-מאַכט פון די יוניאנס, וואָס זיי האָבען געגרינדעט, ניט קיין אַרגאַנאַזאַציעס, וואָס דאַרפֿען סימפּאַטיזירען מיט דער קאמוניסטישער פאַרטיי, נאָר זיי האָבען זיי געמאַכט פאַר פּוֹלשטענדיגע פאַרטיי אַרגאַנאַזאַציעס, וועלכע שטענען אונטער אַ שטערנענער פאַרטיי קאָנטראָל. די אַר-בייטער פיהלען זיך ניט אין דער היים אין די קאמוניסטישע יוניאנס. איינער, וואָס איז ניט קיין מיטגליד פון דער קאמוניסטישער פאַרטיי, האָט ווייניג שאַנסען צו ווערען אַ באַשאַמער אין די יוניאנס, וואָס די קאמוניסטען האָבען אַרגאַניזירט. און ניט בלויז דאָרף איי-

ניט בלויז אַ גרויסער פריינט פון אַר-בייטער ימים טובים. מיר איז קיין אונטערשייד ניט, אויב דער יום טוב פאלט אויס דעם ערשטען מאָן, אָדער דעם צווייטען סעפטעמבער. איין בלויז צופרידען, אז די אַרבייטער זאָלען האָבען וואָס מער ימים טובים. אפילו די, וואָס אַרבייטען בלויז פינף טעג אין וואָך נויטנען זיך אויך פון צייט צו צייט אין אַ יום טוב. אַ טאָג מער רוח קען קיינמאָל ניט שאַדען, בפרט איצט, ווען די אַרבייט איז אזוי אָנגעשטרענגט, ווען דער מענטש ווערט אזוי אונ'ברחמנות'דיג געטריבען פון דער מאַשין. עס איז אָבער ראָך פאַראַן אַן אונטערשייד צווישען איין יום טוב און אַ צווייטען.

לעבבאַר דעם איז דער יום טוב פון די אמעריקאנער אַרבייטער. איין דאָרף מודה זיין, אז מיר געפֿעלט אַ סך בעסער דער ערשטער מאָן ווי לעבבאַר דעם. דער ערשטער מאָן איז אַן אַרבייטער יום טוב אויף דער נאַצער וועלט, אַן איי-סערגאַנאַלער אַרבייטער יום טוב, בעת לעבבאַר דעם איז ניט מער ווי אַ יום טוב פון די אמעריקאנער אַרבייטער אליין. אָבער עס איז דאָך אַן אַרבייטער יום טוב. עס איז דאָך אַ יום טוב, וואָס שטרייכט אונטער, אז די אַרבייטער זיי-נען אַ באַזונדערער קלאַס מיט אייגענע אינטערעסען.

דער ערשטער מאָן שטרייכט אונטער דעם אינטערנאַציאָנאַלען כאַראַקטער פון אַרבייטער קלאַס. אַלע אַרביי-טער פון אַלע לענדער באַלאַנגען צו איין קלאַס. דאָס איז אַ העכערע מדרגה פון קלאַסען באַוואוסטזיין. אָבער עס איז שוין אויך אַ מדרגה, ווען די אַרבייטער פון איין לאַנד קריגען דעם באַוואוסט-זיין, אז זיי באַלאַנגען צו איין קלאַס און האָבען געוועלשטאמליכע קלאַסען איי-טערעסען.

די פראגע איז בלויז, אויב לעבבאַר דעם אַנטוויקעלט טאקע אזא באַוואוסט-זיין ביי די אמעריקאנער אַרבייטער. ווען לעבבאַר דעם איז געשאפֿען גע-וואָרען אין אמעריקא, האָט ער געהאַט אַ דורכאויס אויסגעשפּראַכענעם קלאַס פון כאַראַקטער. שפּעטער אָבער איז עס זעהר פיל געטאָן געוואָרען דעם קלאַס פון כאַראַקטער פון לעבבאַר דעם אָפּצו-רייבען. מען האָט פון לעבבאַר דעם אַלס אַן אַרבייטער יום טוב געזוכט צו מאַכען אַ יום טוב פון אַרבייט.

דער אונטערשייד איז זעהר אַ גרוי-סער.

א יום טוב פון אַרבייט איז מער אַ יום טוב פאַר די אַרבייטס-געבער, ווי פאַר די אַרבייטס-נעמער, ווייל די אַר-בייטענבער פּראָפּיטירען איצט מער פון דער אַרבייט, ווי די אַרבייטס-נעמער. אַרבייט איז אַ הייליגע זאַך און פאַר-דעם, אז מען זאָל פאַר איהר מאַכען די שעהנסטע ימים טובים, אָבער בלויז דאָ, ווען אַלע אַרבייטען. ווען איינער, אָבער, אַרבייט פאַר'ן צווייטען, ווען אַרבייט ווערט אַ סחורה, וואָס ווערט געקויפט אויפֿן מאַרק, הערט עס אויף צו זיין הייליג.

דאָס ווערטעל „אַרבייט מאַכט דאָס לעבען זיס“ האָבען ניט די אַרבייטער באַשפּען, נאָר די באַלעבאָסטיג. יא, אַר-בייט מאַכט זיס דאָס לעבען, אָבער ניט פון די אַרבייטער, נאָר פון די באַלע-באָסטיג. ווען די אַרבייטער וואַלטען ניט געאַרבייט, וואַלט דאָס לעבען פון די באַלעבאָסטיג געווען גאָנץ ביטער. דער ריכער איז אַ יום טוב פון אַרבייט היינט ניט קיין יום טוב פון די אַרבייטער, נאָר פון די באַלעבאָסטיג.

לעבבאַר דעם דאָרף דעריבער זיין דער יום טוב פון אַרבייטער און ניט פון אַר-בייט. לעבבאַר דעם איז דער יום טוב, ווען די אַרבייטער פון אמעריקא דאַר-פֿען דעמאָנסטירען זייער איינזאָניקייט אַלס אַ קלאַס און דעמאָנסטירען זייער פאַרלאַנג צו אַרבייטען לייכטער און גויר-ניגער. פאַר דעם צוועק איז לעבבאַר דעם געשאפֿען געוואָרען און פאַר דעם צוועק דאָרף לעבבאַר דעם אָפּגעחט ווערען.

ליסטישע געוועלשאפט וואָס פיהרט צו דער קאָנצענטראַציע פון קאפיטאַל און ממילא צו עקאָנאָמישער שקלאַפֿעריי. אַנשטאָט אַט דעם איינפאַכען קלאַרען ענטפער, זוכט סענאטאָר נאָרס מיטלען ווי אזוי אָפּצושטעלען די פאַראייניגונג פון גרויסע קאפיטאַליסטישע אונטער-געמונגען. אָבער פראָבירען אָפּשטעלען די קאָנצענטראַציע פון קאפיטאַל אין דער קאפיטאַליסטישער געוועלשאפט איז פונקט אזוי ווי פראָבירען אָפּשטעלען די ערד, אז זי זאָל זיך אויפהערען דרעהען. אַן אנדער פאַרם פון שקלאַפֿעריי, האָט סענאטאָר נאָרס אין זיין רעדע גע-זאָגט, איז דאָס אינדושטאַנדישע רעכט אין דעם קאפּאָ צווישען קאפיטאַל און אַרבייט.

„דער מענטש, וואָס איז געוואונגען צו אַרבייטען גענען זיין ווילען אין גענען זיין פאַרלאַנג, איז אַ שקלאַף, ווען אפילו זיין הויט איז אַ ווייסע“ — האָט נאָר-רױס געזאָגט. „מיר האָבען געזעהן אין די לעצטע יאהרען פּעדעראַלע ריכטער, וועלכע ווערען אין די מיסטע גאַלען אָנגעשטעלט דורך דעם שטאַרקען איי-פּלוס פון גרויסע קאפיטאַל, גיבען אַרויס אינדושטאַנדישע אַרבייטער“ — זאָגט טען, וואָס באַדייטען פאַקטיש געוואונג-גענע אַרבייט. די טיראַניי פון אַזעלכע אינדושטאַנדישע דערמאָנען אונז די טעג, ווען שקלאַפֿעריי איז אנערקענט געוואָרען פון דער קאָנסטיטוציע.“

דאָס איז אויך דורכאויס ריכטיג. אָבער אויך דאָ האָט דעם געהערטען סע-נאטאָר אויסגעפֿעהלט דער ריכטיגער ענטפער ווי אזוי אַט די טיראַניי דאָרף באַזייטיגט ווערען. דער ענטפער איז, דאַכט זיך, נאָר איינפאַך: מען דאַרף אַזעלכעמען פון די ריכטער דאָס רעכט אַרויסצוגעבען אינדושטאַנדישע אַר-בייטער קאמפּען. נאָר אַנשטאָט דעם איינפאַכען ענטפער שלאָגט סענאטאָר נאָרס פאַר, אז פּעדעראַלע ריכטער זאָל לען ניט באַשטימט ווערען אויף זייער גאַנצען לעבען, נאָר אויף אַ באַשטימטער (שלוס אויף זייט 7).

רים זאָלען אַרויס אין סטרייק דערפאַר, וואָס מענטשען קרענקען צו פיעל? ניין. אזא זאך איז ניט מעגליך, ווייל עס איז אַ באַוואוסטער פאַקט, אז וואָס מער עס קרענקען מענטשען, אַלץ בעסער איז פאַר די דאָקטוירים. און ניט נאָר דאָס מוירם; אויך מענטשען פון אַלע אנדערע פראָפּעסיעס און טריידס זיינען שטאַרק צופרידען, ווען עס איז „ביזי“ אין זייער פאַך.

די קברות-לייט אָבער זיינען די אייבי-ציגע, וועלכע זיינען אומצופרידען למאי עס איז „ביזי“ אין זייער פראָפּעסיע, און דער איינציגער סטרייק זייערער איז הויפּטזאַכלאך געגען דעם, וואָס עס קומט זיי אויס צו אַרבייטען אזוי שווער. זיי האָבען, זאָגען זיי, קיין צייט ניט אָפּצו-כאַפּען דעם אַטעם, אזוי יאָגט מען זיי פון איין קבר צו אַ צווייטען.

און דער אמת איז, אז די געוועלשאפט באַנעהט אַ גרויסע עולה געגען זיי. וואָס איז אזוי דאָס איילענדיש צו שטאַר-בען? ווי אזוי באַרעכענט מען ניט דעם אַרימען קברות-מאַן. אפשר איז ער אויס-געכאַטערט און דאָרף זיך אַפּרוהען אַ פאַר טעג. וואָס יאָגט מען זיך אזוי איינער נאָך דעם אנדערען צו פאַרשאַפֿען אַן אַרם אויף דעם בית-עולם? וואָס האָט בען זיי מורא, עס וועלען ניט קלענקען קיין קברים פאַר ניו יאָרק?

אז יעדע נייע טעכנישע ערפינדונג, וואָס דאַרף מאַכען גרינגער און באַקווע-מער דאָס מענשליכע לעבען, לאָזט זיך אויס צום קברות-מאַן'ס קאַפּ. דער אור-טאָמאָביל, דער עראָפּלאַן, און אנדערע אַזעלכע ערפינדונגען, וועלכע זיינען פאַר-אַנדערע אַ קוואַל פון פאַרגעניגען, זיי-נען פאַר דעם קברות-מאַן אַן אָפּקומע-ניש, ווייל זיי פאַרדאַפֿלען זיין אזוי אויך שווערע אַרבייט...

איז עס עפעס אַ וואונדער, וואָס דער קברות-מאַן האָט זיך אָנגענומען מיט מוט און האָט רעוואָלטירט געגען דער געוועלשאפט. — איך נאָך ניט מער קיין קברים! — האָט ער אויסגעזייען, און אַזעלכעליינע דעם גראַב-אייזען אַן אַ זייט. און די וועלט האָט זיך דער-מאַנט אַן איהם און איינגעזעהן די צויהל, וואָס מען באַנעהט געגען איהם...

נער באַלאַנגען צו דער קאמוניסטישער פאַרטיי, נאָר ער דאַרף אויך באַלאַנגען צו דער הערשענדער פראַקציע אין דער קאמוניסטישער פאַרטיי.

אמת, פאַר אונז וויינען די אַלע זא-כען ניט קיין נייעס, אָבער עס איז אַנ-גענעם עס צו הערען פון קאמוניסטישע מיילער. און די זעלביגע קאמוניסטישע מיילער דערזעהלען אויך מיט גרויס פאַרדרוס, אז די אַרבייטער האָבען זיך אין דער לעצטער צייט אַ קעהר געטאָן רעכטס און קעהרען זיך אַפּ פון די קא-מוניסטען. דאָס איז פּוֹלשטענדיג אמת און שטימט מיט די פאַקטען, ניט קור-קענדיג וואָס אַ קאמוניסט דערזעהלט עס.

***

סענאטאָר נאָרס, איינער פון דער פאַרגרעסערטע סענאטאָרען גרופּע אין וואַשינגטאָן, האָט אין זיין רעדע, וואָס ער האָט געהאַלטען אין פּרעפּאַרט, אילי-נאָי, ביים אויפֿדעקען אַ מאָנאָמענט פאַר אייברעהעם לינאָלאַן, אַרויסגעזאָגט אַ פאַר ריכטיגע געדאַנקען.

ער האָט צוערשט אָנגעוויזען וואָס פאַר אַ גרויסע מאַכט פאַראייניגטער קא-פיטאַל האָט היינט אויף דער רעגירונג און ער איז געקומען שלום, אז — „עקאָנאָמישע שקלאַפֿעריי איז פונקט אזא גרויסע אונגערעכטיגקייט און פונקט אזא אַכזריות'דיג ווי פּאָליטישע שקלאַ-פּעריי. און אויב דורך דער פאַראיי-ניגונג פון גרויסע פאַרמעגענס ווערט דאָס עקאָנאָמישע, דאָס פּאָליטישע און געוועלשטליכע לעבען פון דעם אמערי-קאַנער פאָלק קאָנטראָלירט דורך די וואָס זיינען די אייגענטימער פון די דאָזיגע פאַראייניגטע גרויסע פאַרמעגענס, דאָן זיינען די, וואָס ווערען קאָנטראָלירט, ווירקליכע שקלאַפֿען.“

דאָס איז פּוֹלשטענדיג ריכטיג. אָבער וואָס איז דער מיטעל אָפּצושאַפֿען די דאָזיגע עקאָנאָמישע שקלאַפֿעריי? אויף דעם פּעהלט אויס דעם געהערטען סע-נאטאָר דער ריכטיגער ענטפער, וועלכער איז, דאַכט זיך, אזוי איינפאַך: מען דאַרף אָפּשאַפֿען די איינציגע קאפיטאַ-

די עלטסטע פראַפּעסיע

(פּעליעטאָן)

פון ז. ווהלער.

אויף קיין שום אנדער פראַפּעסיע. שטיל און באַשיידען האָבען זיי גע-טאָן זייער אַרבייט. קיינער האָט זיי קיינמאָל קיין דאַנק ניט געגעבען; קיי-נער האָט זיי ווען עס איז אַרויסגעוויזען אַ שמייעל, אָדער אַ סימן פון צופרי-דענהייט מיט זייער אַרבייט... עס איז ניט באַוואוסט, אז מען זאָל ווען עס איז געווען פראַווען אַ יובילעאום פון אַ קברות-מאַן, אָדער איהם געבען אַ באַג-קעט אַלס אנערקענונג פאַר זיין ניי-זיכקייט.

נאָך מער, לויט ווי עס צייגט זיך איצט אַרויס, האָט נאָר קיינער קיינמאָל ניט קיין קלעהר געטאָן, ווער זיינען עס די מענטשען, וועלכע פאַרזאָרגען אונז מיט אַ פלאַץ אויף איסורדען אונזערע ביי-נער נאָכדעם ווי מיר געזענען זיך אַפּ מיט דער זינדיגער וועלט. קיינער האָט זיך ניט פאַראינטערעסירט אויסצוגע-פינען, ווי אזוי עס לעבען אַט די מענ-שען; וואָס זיינען זייערע פריידען און וואָס זיינען זייערע ליידען, און צי האָ-בען זיי פון לעבען נאָך עפעס נאָכדעם ווי דער טויט פאַרזאָרגט זיי מיט אַ לע-בען?

קיינער האָט זיך מיט זיי ניט איי-טערעסירט ביז איצט. און ווער ווייסט, וויפיל טויערסטער יאהרען עס וואַלטען ווידער פאַרביי און קיין קברות-לייט וואַלטען ניט דערמאָנט געוואָרען אויף דער גראַב-פריידש פון אַ צייטונג. איצט אָבער, דורך זייער סטרייק, האָט די וועלט זיך דערוואוסט, אז עס זיינען פאַראַן אַזעלכע מענטשען אויף דער וועלט, און מען רעדט שוין וועגען זיי. און צוליב וואָס איינעמליך סטריי-קען זיין וואָס זיינען זייערע פאַדערען-נען? אפילו אין זייערע פאַדערונגען זיי-נען זיי נאָנץ אנדערש ווי די מיטגלי-דער פון אנדערע פראַפּעסיעס! האָט איהר, למשל, ווען געהערט, אז דאָקטויר-

מען וואַלט עס געווען באַטראַכט פאַר אַ ווייז, ווען עמיצער זאָל געווען קומען אונז דערזעהלען, אז די באַגרעבער, די קברות-לייט, סטרייקען.

געוועהנליך וואַלט מען אויף אזא שטיקעל נייעס געענטפערט:

— אַ שעהנע, ריינע כפרה. וועמען אַרמט עס. זאלען זיי סטרייקען, וועט מען האָבען אַ בריחה ניט צו שטאַרבען. איצט אָבער, ווען דער סטרייק פון די קברות-לייט איז ניו יאָרק איז אַ רעא-לער פאַקט, און דער עולם האָט טאקע ניט די בריחה, ניט צו שטאַרבען, מוז מען דעריבער שענקען אַביסעל אויפֿ-אונזער געוועלשאפט, וועלכער קעמפט איצט פאַר העכערע שכירות און קיר-צערע שטונדען.

די ערשטע פראַגע, וואָס איינער קען זיך שטעלען, איז, צי זיינען באַגרעבער אמת'ע האַרעפּאַשניקעס, דאָס הייסט, פראָדוקטיווע פראָדעטאָריע. צי זיינען זיי אַ וויכטיגער און נויטיגער עלעמענט אין דער געוועלשאפט, און צי איז זייער קאפּאָ אמת'ער קלאַסענקאמף.

אָבער אַנשטאָט צו געבען אַן ענט-פער וועגען דער פראָלעטארישקייט פון די קברות-לייט, וואַלט מען נאָר גע-דאַרפט זיך אַנטשולדיגען פאַר זיי, וואָס איינעם קען נאָר איינפאַלען צו שטעלען אזא פראַגע, ווייל עס איז ווירקליך אַ גרויסע באַליידיגונג פאַר די קברות-לייט וואָס זייער פראַפּעסיע איז אזוי ניט פאַר-פולער צווישען די מאַסען.

קברות, דאָס הייסט באַגרעבעריי, איז דאָך די איינציגע פראַפּעסיע, וואָס איז אזוי אַלט ווי דער מענטש אליין. עס איז אַ פּעסענעשטעלטער פאַקט, אז ארם-הראשון איז געווען דער ערשטער קברות-מאַן — און זינט דאָן האָבען די קברות-לייט אויסגעהאַלטען זייער פראַפּעסיע מיט ווירדע און זי ניט אויסגעביטען

ביים דארפֿען זיך אַלע באַטייליגען. קיין אונ-טערשיד פון מיינונגען און ריכטונגען. און מיר זיינען זיכער, אז די מיטגלידער פון אונזער יוניאן וועלען מאַן זייער פליכט צו העלפען די אומגליקליכע ווי ווייט זיי וועלען נאָר קענען.

זייער עקאָנאָמישען לעבען, וואָס איז שוין אויך פריהער געווען אַרם גענוג. עס ווערט דאָ אין אמעריקא אויפגענומען אַ אידישע הילפּס-אקציע פאַר די אידישע פאַבריקס-קברות אין פאלעסטינא. און דער הילפּס-א-ר-

פאלעסטינא גופא קענען נאָנץ ווייניג העלפען די פאַראומגליקטע, ווייל זיי אליין האָבען ווייניג פאַר זיך. און דער בלוזיגער פאַגראַם האָט צו-רודערט ניט בלויז די געמיטער פון דער אידי-שער באַפֿעלקערונג אין פאלעסטינא נאָר אויך

עס טרעפט זיך א מאל, אז א מאנופעקטורער טשורער באקלאגט זיך, אז די ארבייטער גיבען איהם נישט שוין גענוג ארבייט. עס פארשטעהט זיך, אז קיין מאנופעקטורער האט זיך נאך קיינמאל נישט באקלאגט, אז די ארבייטער גיבען איהם ארויס צופיל ארבייט. און דער פאקט איז, אז עס טרעפט זיך גאנץ שטענדיג, ווען ארבייטער גיבען ארויס צופיל ארבייט.

וואס איז שייך צו דער יוניאן איז זי אלע מאל געגען דעם, אז די ארבייטער זאלען ארויסגיבען ווייניגער ארבייט, ווי זיי דארפען. די יוניאן איז דערפאר, אז די ארבייטער זאלען אויסקעמפען פאר זיך בעסערע ארבייטס-באדינגונגען און א העכערען ארבייטס-לויז, אבער זיי איז געגען דעם, אז די ארבייטער זאלען שפילנאמען דעם מאנופעקטורער אין דער ארבייט. די ארבייטער דארפען א ווייניגער ארבייטס-קירצערען ארבייטס-טאג, ווייניגער ארבייטס-שטונדען, און נישט אויסשווינדלען דעם דורך ארויסגעבען ווייניגער ארבייט. עס איז נישט בלויז א פראגע פון יוניאן מאטאל, נאר דאס מיינט נישט פאר די ארבייטער. עס ברענגט זיי שטארקע.

אבער אויב די יוניאן איז דורכאויס דער-פאר, אז דער ארבייטער זאל זיין גערעכט צום מאנופעקטורער און איהם געבען די מאס אר-בייט, וואס ער דארף, פאדערט אבער די יוניאן, אז דער מאנופעקטורער זאל זיין גערעכט צום ארבייטער און איהם געבען די פולע יוניאן בא-דינגונגען, וואס ער האט פארשפראכען און דאס מיינט אויך, אז ער זאל פון איהם נישט פאדערען מעהר ארבייט, ווי ער דארף איהם געבען.

עס קען טרעפען, אז מאנכער ארבייטער פוילט זיך א ביסל אונטער ביי דער ארבייט, אבער דאס קען בלויז באטראכט ווערען אלס אן אויסנאם. די נאמור פון מענטשן איז ארויס-צוגעבען אזוי פיל ארבייט וויפיל ער קען. בלויז אין אויסנאם פאלען קען מען געפינען אועלכע, וואס זאלען אביזכמליך ארבייטען לאנגזאמער און וועלען ארויסגעבען ווייניגער ארבייט, ווי דארפען.

די פראדוקטיווע פון דער ארבייט איז שאפ הענגט פיל אפ פון דער שטימונג פון די אר-בייטער. ווען די ארבייטער זיינען גוט געשטימט ארבייטען זיי פלייסיקער און גיבען ארויס מעהר ארבייט, ווען זיי זיינען אבער שלעכט געשטימט הויבען זיך די הענד לאנגזאמער און זיי גיבען ארויס ווייניגער ארבייט. און עס הענגט ווער פיל אפ פון דעם מאנופעקטורער, אז די אר-בייטער איז זיין שאפ זאלען זיין אין א גוטער שטימונג.

און ווען א מאנופעקטורער באקלאגט זיך א מאל, אז די ארבייטער גיבען איהם ארויס צווייגט ארבייט, דארף מען נאך נישט נעמען גלייך זיין ווארט פאר הייליג. מען דארף פריהער אויסגעפינען וויפיל ארבייט איז פאר דעם-מאל גען מאנופעקטורער גענוג. עס זיינען פאראן אועלכע מאנופעקטורערס, וואס וויפיל מען זאל ארבייטען פאר זיי איז זיי ווייניג.

אין דער ווירקליכקייט דארף א מאנופעקטורער טשורער נישט נאכקוקען אויב איין ארבייטער אדער א צווייטער גיט נישט ארויס גענוג אר-בייט. ער דארף הויפטזעכליך קוקען אויף דעם וויפיל דער גאנצער שאפ גיט ארויס ארבייט. אויב דער גאנצער שאפ גיט ארויס גענוג אר-בייט, דאן מעג דער מאנופעקטורער פארקו-קען וואס איין ארבייטער, אדער א צווייטער איז א ביסל לאנגזאמער, ווי די אנדערע, וואריס אויב איינער איז א ביסל לאנגזאמער איז א צווייטער א ביסל שנעלער. דער עיקר איז, אז דער מאנופעקטורער דארף אלע מאל זוכען צו געווינען דעם גוטען ווילען פון-יינע ארביי-טער און דאס קען מען דערגרייכען נישט בלויז דורך פריינדליכע רייד, נאר עס פאדערען זיך אויך פריינדליכע טאטען. ווען די מאנופעקטורער שווערע וועלען ארויסווייזען די ארבייטער, אז זיי זיינען אויפריכטיג און ערנסט צו דער יוניאן און אז זיי האלמען פאר זייער פליכט אפצוהאלטען די יוניאן באדינגונגען אין זייערע שעפער. דאן וועלען די ארבייטער זיכער זיין פאראינטער-סירט, אז דער שאפ פון דעם מאנופעקטורער זאל זיין אין א גוטען צושטאנד און אז ער זאל באלוינט ווערען פאר זיין אנטשטענדיגקייט.

א גרויס אומגליק האט הייליג אין אן געטראפען די אידען אין פא-לעסטינא. א בלוטיגער פאגראם, וואס האט מיט זיינע שוידער-ליכע רציחות ווייניג זיין גלייכע אין דער אר-דישער געשיכטע איז באשפילען די אידען אין פאלעסטינא. הונדערטער מדינות א גרויסע צאל פארוואנדעלטע און פאראומגליקטע איז דער רעזולטאט.

עס איז נישט פאר אונז דא זיך צו פארנעמען מיט דער פאליטישער און נאציאנאלער וויס פון דער שרעקליכער בלוטיגער פאגראם אין פא-לעסטינא. אפגעזעהן פון אלע פאליטישע און נאציאנאלע פראגען איז ווייניגערע מאטעריעלע הילף גייט פאר די פאגראמירטע און פאר אומגליקטע אידען. און די הילף דארף זיין גרויס און פון פרייער האנד. וואריס די אידען איז

די אויפגעלעבעטע און גערעכטע איז טערגעשטעלען איז איצט די השפונג פאר די צעהנדליגער טויזנטער אונטערדריקטע ארביי-טער. און זי וועט אויפטאן א גרויסע געוועל-שטעמליכע ניצליכע ארבייט, ווען זי וועט ווידער א מאל קענען ברענגען צו זיך אפמאך צווישען די פאבריקאנטען און די ארבייטער און געוויינטער מאכען די דעם אינדוסטריעלע.

די קוהלען-גרעבער פון אנשטענדיגקייט דער „ראקי מאונטעין פויל באצאהאלט זיך קאמפאני“ אין קאלאראדא האבען באוויזען, אז

יוניאן איז גאר נישט אזוי געפערליך פאר די פרא-פיעטע פון די באלעבאטעס, אין געגענטווייל. ווען די באלעבאטעס זיינען פריינדליך צו די אר-בייטער, צאהלען זיי אן אנשטענדיגען ארבייטס-לויז און לאזען זיי ארבייטען אונטער יוניאן באדינגונגען, זיינען די ארבייטער פאראינטער-סירט, אז די געשעפטען פון דער אונטערגעמונג זאלען געהן גוט און זיי זיינען גרויס מיטצוהאל-פען אין די עפישענס פלענער פון זייערע באלע-באטעס.

די „ראקי מאונטעין פויל קאמפאני“ איז פריהער געווען א יוניאן-פריינדליכע פירמע. די קוהלען-גרעבער פון דער קאמפאני זיינען גע-ווען נישט יוניאניזירט, ווי א סך אנדערע קוהלען-גרעבער אין קאלאראדא זיינען דאס נישט.

נאך מיט א מאל איז געקומען א גרויסע ענ-דערונג אין דער „ראקי מאונטעין פויל קאמ-פאני“. זי איז געווארען יוניאן פריינדליך און האט אין אלע איהרע קוהלען-גרעבער אייגע-פיהרט יוניאן באדינגונגען און האט אונטערגע-שריבען אן אפמאך מיט דער מאינער יוניאן. דאס איז געשטאן געווארען דורך דעם איינפלוס און דער ווירקונג פון דער מאכט פון דעם הויפט-אייגענטימער פון דער קאמפאני.

מיר ווייסען נישט אויף וואס פאר א וועג און ווי אזוי די מאכטער, מיט ראשוס, איז גע-קומען צו דער אידען, אז ארבייטער זיינען בא-רעכטיגט צו זיין ארגאניזירט און דארפען הא-בען יוניאנס, אבער עס איז קיין אונטערשיד נישט ווי אזוי דאס האט פאסירט. וויכטיג איז, אז מיר ראשוס האט געוויקלט, אז די „ראקי מאונ-טעין פויל קאמפאני“ זאל פון א יוניאן-פריינד-ליכע קאמפאני ווערען א יוניאן-פריינדליכע און דער רעזולטאט איז געווען, אז אלע קוהלען-גרעבער פון דער קאמפאני זיינען יוניאניזירט געווארען און אן אפמאך מיט דער מאינער יוניאן איז אונטערגעשריבען געווארען. אבער די קאמ-פאני האט דערפון נישט גאר גארנישט פארלו-רען, נאר זי האט נאך גאר געוואונען. די אר-בייטער האבען געהאלפען דער קאמפאני איי-פיהרען מעהר עפישענס אין איהרע קוהלען-גרעבער און נישט קוקענדיג אויף דעם, וואס דער ארבייטס-לויז פון די קוהלען-גרעבער איז בא-דייטענד געהעכערט געווארען און זייערע אר-בייטס-באדינגונגען זיינען פארבעסערט געווא-רען. האט די קאמפאני דאס געמאכט מעהר פראפיט ווי פריהער. די פראדוקטיווע פון דער ארבייט איז די קוהלען-גרעבער איז געשט-יגען אויף גאנצע 18 פראצענט.

עס דארף דערביי אויך דערמאנט ווערען, אז אין אפגאנג, ווען די „ראקי מאונטעין פויל קאמ-פאני“ האט אונטערגעשריבען דעם אפמאך מיט דער מאינער יוניאן, איז זי פון די יוניאן-פריינד-ליכע קאמפאניעס אין קאלאראדא אריינגעוואר-פען געווארען אין פינאנציעלע שוועריגקייטען. זיי האבען געוויקלט אויף די באנק פירמעס אין דענווער, דארטען וואו דער אפיס פון דעם „ראקי מאונטעין פויל קאמפאני“ געפינט זיך, אז איהר קרעדיט זאל באשרענקט ווערען. אבער די קאמ-פאני איז אויך דאס איבערגעקומען און איהר צושטאנד איז איצט בעסער ווי פריהער. און דאס באווייזט, אז ווען א אונטערגעמונג איז ערנסט און אויפריכטיג אין זיין באציהונג צו די ארבייטער און ער אנטערקענט, אז די ארבייטער דארפען האבען א יוניאן און זיינען בארעכטיגט צו מאכען א בעסערען לעבען. דאן וועלען אויך די ארבייטער זיין ערנסט און אויפריכטיג צו איהם און וועלען זארגען, אז ער זאל פאר זיין אנטשטענדיגקייט נישט דארפען ליידען קיין פאר-לוסטען. זיי וועלען זיכער זוכען איהם צו בא-ווייזען, אז אנשטענדיגקייט באצאהאלט זיך.

א גוטער ביישפיל די ארבייטער און מיט פאר דער קלאק ויער יוניאן באצאלט אינדוסטריעלע זיך נישט בלויז אין דער קוהלען-אינדוסטריע נאר אויך אין דער קלאק-אינדוסטריע.

די יעניגע אונטערגעמונג אין דער קלאק אינדוסטריע וועלכע זיינען ערנסט און אויפ-ריכטיג מיט זייערע ארבייטער און זייער יוניאן און זוכען נישט ביי יעדער געלעגענהייט אפצו-נארען די יוניאן און ממילא אויך די ארבייטער. ווייסען גאנץ גוט, אז די ארבייטער זייערע זיי-גען פאראינטערסירט, אז די ארבייט איז שאפ זאל זיין פראדוקטיוו און אז זי זאל געמאכט ווערען אויפ'ן בעסטען אופן.

GERECHTIGKEIT

A Jewish Labor Journal

Published every Friday by the International Ladies' Garment Workers' Union. Office: 3 West 16th Street, New York, N. Y. Tel. Chelsea 2143

BENJ. SCHLESINGER, Pres. A. BAROFF, Sec'y-Treas. DR. H. HOFFMAN, Editor

Subscription price, paid in advance, \$1.00 per year.

Vol. XI, No. 24. Friday, August 30, 1929

Entered as second class matter June 6, 1929, at the Post Office at New York, N. Y. under the Act of August 24, 1912.

Acceptance for mailing at special rate of postage, pro-vided for in Section 1103, Act of October 3, 1917, authorized on January 25, 1919.

דער מיטגליד פון די א גוטער אפגאנג שאפ-טשערילייט פון ביי די דרעסמאכער די דרעס שעפער, וואס איז דינסטאג שוועמט אפגעהאלטען געווארען אין בראיערס האל איז געווען זעהר גוט באזוכט און די ערשטע שריט צו ארגאניזירען דעם גענעראל-ספרדיק אין דער דרעס אינדוסטריע זיינען גע-מאכט געווארען. עס איז א גוטער אפגאנג פון א גרויסען ארגאניזאציעס קאמף צו ברענגען שטאר-נונג אין דער דרעס אינדוסטריע און צו שאפען א גרויסע שטארקע יוניאן פון דרעסמאכער.

עס איז היינט לייכטער אפצוהייערען דעם קאמף אין דער דרעס אינדוסטריע, ווי פריהער. עס איז היינט פאראן א גרויסע, שטארקע קלאק מאכער יוניאן, וואס קען שטיצען דעם קאמף פון די דרעס מאכער. און פון דער קלאק מאכער יוניאן קענען די דרעס מאכער זיך פיל לערנען. אויך די קלאק מאכער יוניאן איז געווען שוואך, אויך די קלאק אינדוסטריע האט זיך געפונען אין א באשאטשען צושטאנד, אבער ווען די קלאק מאכער האבען זיך א הויב געמאכט און זיי צונויפגענומען מיט די כוחות האבען זיי געמאכט א נאכצו איבערקערעניש. עס איז ווידער א מאל געשאפען געווארען א גרויסע, שטארקע יוניאן און ארגאניזאציע ווערט גע-בראכט אין דער קלאק אינדוסטריע. און דאס דארף און מוז אזוי אויך פאסירען ביי די דרעס-מאכער. זיי דארפען בלויז זיך צונויפגעמען מיט זייערע כוחות, פאראייניגען זייערע ריזיקען און זיך אריינזעצן אין קאמף. אז זיי וועלען דעם קאמף געווינען איז קיין צווייפל נישט.

זאלען אבער די דרעס מאכער זיך נישט פאר-לאזען בלויז אויף די ארבייט פון זייערע בע-אמטע, אז זיי וועלען שוין פאר זיי אלץ אפמאך און געווינען פאר זיי דעם קאמף. די בעאמטע קענען אויפטאן, ווען די מיטגלידער פון דער יו-ניאן העלפען. די בעאמטע קענען פיהרען דעם קאמף, אבער די דרעס מאכער דארפען קעם-פען. זיי דארפען מאכען אלע פארברייטונגען צום קאמף.

און באזונדערס וויכטיג איז, אז די מיט-גלידער פון דער יוניאן זאלען אפגעהרען א גרוי-סע און ברייטע אפמאכע צווישען די דרעס-מאכער, וואס שמעהען אויסער דער יוניאן. יע-דער און יעדע, וואס באלאגט צו דער יוניאן, דארף אזא ארבייט האלמען פאר א הייליגע פליכט. וואריס דאס איז אייגענטליך די וויכ-טיגסטע ארגאניזאציעס ארבייט. דער גע-דאנק פון איין גרויסער, שטארקער דרעס מא-כער יוניאן דארף ווערען דער געשפערע פון שטא אין יעדע דרעס שאפ.

און ווען די ארבייט וועט אזוי געמאכט ווע-רען, ווען יעדער און יעדע וועט האלמען פאר א פליכט צו העלפען בויען די דרעס מאכער יוניאן, דאן איז דער ערפאלג א זיכערער.

א גוטער אפגאנג איז געמאכט געווארען, און איצט דארף די גרויסע אונטערגעמונגען אר-בייט יעדען מאס געווינען וואס מעהר אימפעס און וואס א גרעסערען שוואונג.

די ניו יארק „ווארלד“ יארק „ווארלד“ וועגען די דרעסמאכער איז פאריגען מאס-מאס געהען גע-דוקט דער פאלגענדער לייט-פארשפילען:

עס איז א לאנגער שריט, וואס די אינ-טערנעשטעלע ליידיס גארמענט ווארקערס יוניאן נעמט אונטער צו פארשפרייטען איהר קאמף געגען דעם סוועם שאפ אויך אין דער דרעס אינדוסטריע.

אין דער קלאק אינדוסטריע האט די יוניאן געוואונען איהר קאמף אויף א העכסט צופרי-דענסטעלענדען אופן. אבער אין די איבריגע טיילען פון דער גארער אינדוסטריע זיינען פא-ראן מעהר סוועם שעפער, מעהר שלעכט בא-צעהלעטע ארבייטער און ערנערע ארבייטס-בא-דינגונגען, אפילו ווי אין די שלעכטע קלאק שט-פע. די מיטטע, וואס זיינען באשעפטיגט אין דער דרעס אינדוסטריע, זיינען פרויען און מייד-לעך. עס עקזיסטירט א האר-שניידענדע קאנ-קורענץ צווישען די שעפער. דער צושטאנד איז א קרישטער פאר ביידע, סיי פאר די ארביי-טער, סיי פאר די מאנופעקטורערס.

א נרום פון א בעוועזענעם „לינסער" קלאוס שאפ

ווערטער רעדאקטאָר פון דער "נע-
רעכטיקייט":
כאַטש איך בין אַן אַרבייטער, אַ
שאַפֿ-אַרבייטער, אזוי צו זאָגען אַ רענע
און פֿיילער, דאָך גלויב איך אַז שריי-
בען קענט איהר בעסער פון מיר.
רעדאָר טאָטע שיק איך ניט מעהר
ווי אַ גרוס פון שאַפֿ, אַ קורצען און אַ
טרוקענעם. וואָס קען נאָך זיין קירצער
ווי זאָגען איין וואָרט? יא, בלויז איין
וואָרט:
גוט!

אויפן 40 שעה ארבייטס-וואך;
אונערשטיים נאך ניט געארבייט, שבת
אויך ניט; יעדער ארבייטער אין שאפ
א יוניאן-מאן.
געווינס:
צוויי שעה יעדע וואך וועגיגער אר-

נאך אז איך האלט שוין אין שריי-
בען, ערלויבט מיר צו זאגען נאך איין
ווארט:

— יא, אפשר איז בעסער אזוי, —
מראגט איר אפט.

וואס וואלט א שטייגער אזא שאס
ווי מיינער געוואוסט פון נוס און בע-
סער, ווען ניט די צרות פון פריהער?
אלוא, נאט אייך דעם גרוס, דעם
פאקט:

4 אפרייטאָרס, 9 שניידער, 3 פרע-
סערס, 1 צושניידער, 1 מאָדעל־מיידעל,
1 דעזיגנער (איצט ניטאָ), 1 סילסמאן
און 3 בעלי בתים.

דאכט זיך אַ ביסעל צופיל בעלז
בתים מיט אונטערהעלפערס פאר אזוי
וועניג ארבייטער. ווי דענקט איהר?
אָבער וואונדערט זיך ניט. עס איז
נעווען אן אינדוסטריעל אינסטייד קלאָס
שאַפּ.

אין 1926 ארוים פון דער יוניאן;
אין 1929 — צוריק אריין.

ארכייטס-באדינגונגען ?
פריהער — 42 שעה אַ וואָך, אוי-
סער שבת; סײַן עקסטרא באצאָהלט פאַר
אָוערטײַם, אויך נײַט פאַר געוועזליכע

טאם מוני און די קאמוניסטישע פיק-פאקעטס

(שלום פון זיין 5)

צאהל יאהרען. דאס קען פונקט אזוי
העלפען ווי תהלים צו נעשוילאצני.

די פראגנעסיווע סענאטאָרען זיינען
אפט נאנץ דרייט אוועקזושטעלען א
פראגע אין איהר נאנצער שארמקייט,
אבער זיי צורדיקען, ווען עס קומט צו
געבען דעם שארמען ענטפער.

* * *

איך האָב באַקומען דאָס פאַלנענדע
בריוועל:
„חשוב'ער רעדאַקטאָר פֿון דער „נע-
רעכטיגקייט“:
אין אייערע נאָמיצען פֿון דער לעצ-
טער וואָך גיט אייך אַ קלונע און פֿראַג-
טישע עצה צו די קלאָומאַכער, זיך איינ-“

בראכט ווערען אומצופרידענ-
הייט".

סיין פירושים זיינען ניט נויטיג. איך האָב, אז יעדער מעכטער פון דער איינער מערנעשפּאַנאַל, וואָס וועט לעזען דייען אויסצוג פון טאָם מזני'ס ברייף, וועט געבען דעם ריכטיגען ענטפער צו די קאָ-מוניסטישע פּאַפּאַסטעס, ווען זיי וועלען קומען צו איהם מיט אָנלעטשטאָם פאַר טאָם מזני' אדער פאַר אַנדערע צוועקען.

ברודער מאיר ראזען, א טעטיגער מיט-גליד פון לאקאל 22 פון אונזער אינסעמער-נעשטאנא, האט זיך ערשט צוריקגעקעהרט פון טאליפאריניע, וואו ער האט פאר-בראכט אייניגע מאנאטען.

זייענדיג אין קאליפארניע, האָט ער
באזוכט דעם מאַרטירער טאָם מוני אין
סעקווענטין פּריזאָן.

טאָם מוני ווייס, אַז אונזער אינסער-
נעשאַנאַל האָט זעהר פיל געטאָן, מאַרד-
ליש און פינאַנציעל, פאַר זיין באַפריי-
אונג, און ער האָט דורך ברודער ראָזענ'ען
אונז צוגעשיקט אַ האַרצליכען גרוס.

זיין גרום איז א שריפטליכער: א בריעף
פון צוויי געמיינפריימעטע פידדזשעס. איך
גיב דא איבער אין אידיש איין פארט
גראף פון זיין בריעף:

אן אויסצוג פון טאם מאני'ס
ברית.

זיי (די קאמוניסטען)
 עקספלאטירען אונזער קיים פאר
 זייערע אייגענע צוועקען. זיי בא-
 נוצען איהר צו קאלעקטען געל-
 דער וועלכע קומען נישט אן פאר
 אונזער פארמיידונג. זיי (די קא-
 מוניסטען) האבען קיינמאל נישט
 געשיקט קיין איינציגען מענטש
 פאר אונזער פארמיידונג. זיי
 האבען געמאן נאך ערגערס —
 זיי האבען דורך זייערע אנעמען
 אויפגעמאן עפעס וואס די שונאים
 וועלכע זוכען אונז צו פארניכטען
 האבען נישט אויספֿייעט צו מאַן
 דורך די לעצטע דרייצעהן יאָהר
 זייערע אנעמען אויפֿן קאוסם
 האבען פאראורזאכט א צווישען
 מיר און בילינגסן זאל אריינגע-

די קלאָק פאַבריקאַנטען האָבען אונטער
געשריבען די נייע פרייזליסטען פון אַר-
בייט, פאַר מער שטייט, וועלכע זיי
ווי אויך די קלאָק קאָנטראָלירט, האָ-
בען זיך פאַרמליכטעט צו צוואַלען יענעם
סעזאָן.

דאס איז נעווען דער ערשטער יוניאן
קאנטראקט, וואס א אידישע יוניאן פון
די אימיגראנטען פון די 80ער יאָהרע
האט שרייפטליך געשלאסען מיט באַלעבא
סיס קלאָפּס פאַבריקאַנטען. אָבער באַלעבא
ווי דער סטרייק האט זיך געענדיגט, האָ
בען די קלאָפּסאָבער ווידער פאַרנאָכט
סייט זייער יוניאן.

ווי איהר זעהט, באלאנגט דער שריי
בער פון בריוועל צו אן אנדער שטט.
אמת טאקע, ער איז א מיטגליד פון לאַ-
קאל 2, אָבער עס איז נישט אונזער לאַקאל
2. אין אונזער לאַקאל 2 ארבייט מען
פון וואָך און נישט פון שטיק. און אוי-
זער לאַקאל 2 זיינען קלאָוס אפעריר-
טאָוס און בלויז קלאָוס אפערירטאָוס.
ניטאָ קיין איינציגער ריפער מאַכער,
בעת אין דעם בריוועל שרייבער'ס לאַקאל
2 זיינען נאָר מענער שניידער. עס איז
אין נאָנצען אן אנדער שטט. נאָר אזוי
ווי מיר זיינען דאָך שטיטלאַך קרובים
פון איין אנדער און אזוי ווי עס טרעפט
זיך אַמאָל, נאָר ווען עס איז סלעק אין מער
ערשניידעריי פארבאָלאַנדזשעט א מענער
שניידער אין א קלאָוס שאַפ, האָב איך
באַשלאָסען סקיים צו זיין די מצוה פון
הכנסת אורחים און אויך נעבען א שטיי-
קעל פלאַץ אין דער „נערעכטיקייט“ פאר
א מענער שניידער, וואָס באלאנגט נישט
צו אונזער שטט.

דער
ארבייטער רינג

אין דער גרעסטער און שטארקסטער רעדיקאלער
אידישער מרבייטער מרדען אויף דער וועלט.

\$2,500,000.00 — פארמאגט

מימנלידער — 83,000

ברענאשעס — 740

דער מר.ב. רינג איז דער קול-
מור בענטשט אין דער אידיו-
שער שרייבונג באוועגונג.

דער טאג רינג שטייט יך
דען וויכטיגען קאנטאמי-
שען וון פאליטישען קאמפ.

דער ארבייטער רינג איז דער איינציגער אידי-
שער אידען, וואס האט אן אייגענעם סאניטאר-
יס פאר זיינע קאנסאמפציען מיטגלידער.

מקובל וקצתן מריינגענומען אין עלטער פון 18 ביז
45 יאר.

חייב היורש זיין נאך כיום קיין מיטגליד, שליסט ויך גלייך און!

באר מוסיקאליסטע זיך ווענדען :

THE WORKMEN'S CIRCLE
175 EAST BROADWAY. NEW YORK, N. Y.

די ערשטע קלאומאכער יוניאן געגרינדעט מיט 49 יאהר צוריק אין ניו יארק

די ערשטע יוניאן פון קלאומאכער (פרוייען-מאנטעל ניהער) איז אין ניו יארק ארגאניזירט געווארען אין 1880, אונטער דעם ארבייטער-אדרעס „נייטס און ליבאר". יענע יוניאן האט אבער נעהאט קורצע יאהרען. אין יאהר 1882 איז ארגאניזירט געווארען אין ניו יארק צום צווייטען מאל א קלאומאכער יוניאן, אבער אויך די יוניאן האט עס זיכערט א נאנץ קורצע צייט.

די ערשטע יוניאן פון קלאומאכער זיינען אין דער ווירטליכקייט נאך נישט געווען קיין יוניאנס, נאך בלויז שאפ-ארגאניזאציעס. יעדען זומער, איידער דער ביזינס-עסעז ביי קלאומס פלעגט זיך אָנפאַנגען און די ארבייטער פלעגן אַרױפּקומען אין די שטעטער אַרבייטער, פלעגן זיי טרעפן נייע מאַדעס פאַר קלאומס און דרעסעס, און די פרויען, וואס די פאבריקאנטען פלעגן די ארבייטער וועלען געבען פאר מאכען זיי, פלעגן זיין זעהר קליינע. צוליב דעם פלעגן אין פילע קלאומ-שטעטער אויס-ברעכען סטרייקס, וואס פלעגן דויערען א פאר טעג און אסאך זאגן א פאר וואכען, ביז דער פאבריקאנט פלעגט קומען און זיך אויסגלייכען מיט זיינע ארבייטער, געבענדיג זיי א פאר סענס מעהר פאר מאכען א מאנטעל אדער א דרעס. געוועהנליך פלעגט דער פאבריק קאנט נאך דערביי אויך טראקטירען די ארבייטער מיט א פאר פעסלאך בער. עס פלעגט ווערען שוין וסמחה און אויס-סטרייק. יעדען מאל, ווען עס פלעגט אויסברעכען אזא מין סטרייק, וואס פלעגט דויערען א פאר וואכען צייט, פלעגן קומען פאדערמעהר פון די ארבייטער און זעהן צו ארגאניזירען א קלאומאכער יוניאן און די ארבייטער פלעגן זעהן צושטעהן צו דער יוניאן. אבער אזוי שנעל ווי די סטרייק קען פלעגן זיך אויסגלייכען מיט זייער באלעבאס און פלעגן צוריק ארויף ארבייטען, פלעגן זיי נלייך פארנעמען אן דער יוניאן, פון וועלכער עס פלעגט שוין קיין זכר נישט בלייבען.

אין געדענק, ווען איך בין אין זומער פון 1882 געקומען אין אמעריקא, איז מיין ערשטע לאזשי געווען אין 55 אר-מאטער סטריט. אנטקעגען 56 ארמאטער סטריט איז געווען א „באריהמער" האל, וועלכער איז באשטאנען פון א בירגסאלון און פארזאמלונגס-פלעצער. לעבען יענעם מיטגליד-קלאס פלעג איך שטענדיג זעהן שטעהן א סך מענטשן. ווען איך בין איינגעקומען צו זיי צוגעגאנגען, האב איך געהערט, ווי זיי רעדען צווישען זיך דייטש, און איך האב זיך ערקונדיגט, אז דאס זיינען סטרייקערס ביי פרויען-מאנטעל (קלאומס). איך האב אויך אויסגעפונען, אז די מערסטע פון זיי זיינען „מאחיני בני ישראל", אבער נישט קיין רוסישע אידען, נאך דייטשע, עסטרייכער און אונגארישע „יאהודים". איך בין איין טאג אריין אין א פארזאמלונגס-פלאץ, וועלכער איז געווען אין א הינטערשטען צימער פון בירגסאלון. אלע זיינען געווען אויסגע-צוצט אויף די בענק און איין מאן האט געהאלטען א רעדע. דער רעדנער האט פלץ גערעדט וועגען דער „יוניאן". כאטש איך בין נאך געווען א גרינער, האב איך פונדעסטוועגן געוואוסט, וואס עס מיינט א „יוניאן", ווייל איך האב באזיך ווי איך בין אָנגעקומען אין אמעריקא, שוין געסטרייקט מיט די „אָנגעשטאנענע" ביים אָנפאַנגען פארשטאנען די גאנצע רעדע האב איך נישט פארשטאנען. אבער איך האב ביי זיך געקלעמט: הלאז קען איך ווערען א קלאומאכער-יוניאן?

ביז'ן יאהר 1882 האבען אין קלאומ-סטייט געארבייט מערסטענס פרויען. די זאל מענער-ארבייטער אין דער אינ-רוסטריע איז געווען זעהר קליין. אפילו די צושניידערס (קאטערס) פלעגן אויך זיין פרויען. זיי פלעגן שניידען די ווא-רע מיט גרויסע שערן.

לויט דעם רעגירונגס-צענזוס פון יאר 1860, זיינען יענעם יאהר אין דער פרוי-ען קליידער-אינדוסטריע פון נאנץ אמע-ריקא געווען באשעפטיגט בלויז 5,379

(*) דוידע שרייבעל איז א קאפיאל פון ב. וויינשטיינ'ס ניווע ברו. אידישע יוניאנס פון אמעריקע, וועלכע געהערן צו וויינשטיינ'ס רעדן זיך קומענען שטענדיג.

דער גענעראל סטרייק פון קלאומ און סוט-מייקערס אין דעם יאהר 1883. — דער סטרייק פון סוט-שאפ ארבייטער אין יאהר 1885. — א קאפיטעל געשיכטע און עראינערונגען. *

פון ב. וויינשטיין

דען זאלען זיין פון 8 אין דער פריה ביז 6 אויגער אין אָווענט. דאס איז דעמאלט באטראכט געווארען פאר זעהר ראדיקאלע פאדערונגען, איבערהויפט די פאדערונג, אז דער ארבייטס-טאג זאל אלע ארבייטער אין אמעריקא פלעגן אין יענע יאהרען אָנפאַנגען דעם טאג ארבייט 7 אויגער אין דער פריה.

די פיהרער פון דעם קלאומאכער סטרייק אין יאהר 1883 זיינען געווען דעלעגאטען פון דער „נאטס און ליב-באך", ווי אויך די אידישע סאציאליס-טען פון אונגארן און נאליצע, וועלכע האבען שפעטער געהערט צום ניו יארק קער „אידישען ארבייטער פאראיין", וואס האט זיך געגרינדעט אין יאהר 1884.

אין צייט פון סטרייק איז דעמאלט ארגאניזירט געווארען א יוניאן מיט'ן נאמען „די דרעס און קלאומאכער יוניאן". דעמאלט האבען די רייכע קלאומ-פאבריקאנטען פון ניו יארק צום ערשטען מאל זיך ארגאניזירט אין אן אסאציאציע פון באלעבאטס, אום צו באקעמפען די פאדערונגען פון זייערע ארבייטער.

אין יענער צייט זיינען שוין געווען קאנטראקטאָרס, וועלכע פלעגן ארויס-געהמען ארבייט ביי די רייכע קלאומ-פאבריקאנטען און עס אויפמאכען אין זייערע וואוינונגען. געסטרייקט האבען דאן בלויז די בעלי-מלאכות פון די „אינסאיד" שטעטער, וועלכע האבען גע-ארבייט ביי דעם נומען סארט מאנטעל און דרעסעס. ביי די קאנטראקטאָרס פלעגן די אפרייטאָרס דאן גייען בלויז די בלינע מאנטעלען. דעם סטרייק האב-בען קלאומאכער דעמאלט געוואר-גען, אבער די יוניאן האבען די ארביי-טער נלייך פארנאכלעסיגט און צום נעס-סטען סעזאן איז שוין מעהר קיין סימן פון איהר נישט פארבליבען.

אין זעלבען יאהר 1883 האבען די „נאטס און ליבבאך" ארגאניזירט די קאטערס אין א יוניאן אונטער דעם נא-מען „די גאטאס נאיה קאטערס אסאסי-איישאן". לאסאל 3038.

* * *

אין ניו יארק האט זיך דער סוועטינג-סיסטעם אין קלאומ-סטייט זעהר שטארק אנטוויקעלט. אין יאהר 1884 איז די צאָהל קלאומ-קאנטראקטאָרס געווארען אזוי גרויס, אז כמעט די גאנצע אר-בייט פון קלאומס איז שוין געארבייט געווארען אין די סוועט-שטעטער ביי קאנ-טראקטאָרס. דאן זיינען עס די גרויסע מאסען אידישע אימיגראנטען פון רוס-לאנד געווארען קלאומ-פארייטאָרס. די ארבייטס-באדינגונגען אין יענע סווע-טינג-שטעטער זיינען געווען מיערזאכעלע-ווען דער ביזינס-עסעז ביי קלאומס פלעגט אָנקומען, פלעגט א קלאומס אפערייטאר ארבייטען 18—20 שעה אין מעת-לעת. מען פלעגט גייען די קלאומס פון שטיט-ארבייטענדיג אזוינע לאנגע שטונדען, פלעגט נאטירליך, א קלאומס-אפרייטאָר פאדינער. מען פלעגט מקנא זיין דעם רישע ארבייטער פון אירענע וועלכען אנדערע פאך. נאכ'ן ביזינס-עסעז פלעגן קומען מאנטען פון ארבייטס-לאזיגקייט. דאך האט א קלאומס-אפרייטאָר אין יענע יאהרען געקלאמען פאר א גוטען פארדינער. מען פלעגט מקנא זיין דעם אידישען אימיגראנט, וועלכער האט פאר זיין מאכטער געקראנען א חתן א קלאומ אפרייטאָר, ווייל אין ברעזשעווא פלעגט דער קלאומס-אפרייטאָר אפארבייטען 102 שטונדען א וואך, און עס פלעגט פאסירען, אז ער פלעגט פאדינען 30 דאלאר א וואך, וואס דאס האט אין יענע יאהרען געמיינט זעהר א סך.

די ארבייט ביי די קלאומס איז גע-ווען זעהר א שווערע, א פיל שווערערע, ווי ביי גיפנסט אדער העמלאך. מען האט געדארפט האבען אייגענע נייד-מאשינען און אלע אנדערע זיבען זאכען. די סוועט-שטעטער ביי קלאומס זיינען גע-ווען ענג און שמוציג, און ליבט און און לופט. דער סוועט-שאפ איז געווען אי א שאפ, אי א וואוינונג, דער בעל-הבית פון שאפ האט דארט געוואוינט צוזאמען מיט זיין שפיליג. דער פאך

ארבייטער. פון זיי זיינען 4,850 געווען פרויען. אין יאהר 1880 זיינען אין דוידע אינדוסטריע שוין געווען באשעפטיגט 25,192 ארבייטער און פון זיי זיינען 22,253 געווען פרויען.

אין יאהר 1876 זיינען איינגע-פיהרט געווארען די שניידערס-ערס צו צושניידען די טוך און אנדערע ווארעס, פון וואס מען פלעגט מאכען די מאנט-לען. דאן האבען די קלאומ-פאבריקאנטען גענומען באשעפטיגען מענער אלס קלאומ קאטערס און אלע פרויען צושניידערס זיינען ביסלאכטוויי ארויסגעשטופט גע-ווארען פון דעם פאך. מיט אייניגע יאר שפעטער איז שוין קיין איינציגע פרוי נישט פארבליבען אין צושניידער-פאך.

אין דער זעלבער צייט איז אין קלאומס-סטייט פארגעקומען א צווייטע וויכטיגע ענדערונג. דאס איז געווען, ווען די פאבריקאנטען האבען, אין די 70ער יאהרען, גענומען באשעפטיגען מענער אלס קלאומ-פארייטאָרס, אַנשטאָט פרוי-ען, וועלכע זיינען געווען די ערשטע צו שטעפען אויף ניייהמאשינען קלאומס. די נייע מענער-אפרייטאָרס זיינען רעד-רוטירט געווארען פון די אידישע אימי-גראנטען, וואס זיינען געקומען אהער פון דייטשלאנד און עסטרייך-אונגארן. צוויי-שען יענע אימיגראנטען זיינען געווען א סך ישיידער פון דער היים.

די רויטע גרויסע ענדערונג אין דער קלאומ-אינדוסטריע האט זיך אָנגעפאַנג-גען אין דער צייט פון דער גרויסער אי-דישער אימיגראציע אין די 80ער יאהרען פון לעצטען יאהרהונדערט. דעמאלט זיי-נען אריינגעקומען אין קלאומ-סטייט, ווי אויך אין אלע איבעריגע שניידער-סטייטס, די קאנטראקטאָרס, וועלכע הא-בען אָנגעפאַנגען אַרױסנעהמען באַנדלאַך געשניטענע קלאומס פון די גרויסע קלאומס-פאבריקאנטען און עס אויפמא-כען אין זייערע וואוינונגען. דוידע קאנ-טראקטאָרס האבען אַרױפּגענומען צו דער ארבייט די גרינע אידישע אימי-גראנטען פון רוסלאנד, פוילען און ליטע און האבען זיי אויסגעלערענט די אר-בייט פון גייען קלאומס.

אין די 80ער יאהרען פון פאדינען יאהרהונדערט איז די גרעסטע צאָהל קלאומס-פאבריקאנטען פון ניו יארק בא-שטאנען פון דייטשע יאהודים. דער עלט-סטער און גרעסטער קלאומס-פאבריקאנט אין דער צייט, ווען איך בין געקומען אין אמעריקע, איז געווען מאיר דושא-נאסאן, א דייטשער איד, וועלכער איז געווען אין די קלאומ-ביזנעס פון יאהר 1859 אן.

אלע קלאומס-פאבריקאנטען פלעגן אין זייערע אייגענע „אינסאיד" פאבריקען באשעפטיגען קאטערס, אפרייטאָרס, שניידערס, פרעסערס און פינישערס. א סך פון די באַנדעלס מיט די געשני-טענע קלאומס פלעגן זיי, ווי שוין גע-זאגט, אַרױסנעהמען צו די אידישע קאנ-טראקטאָרס.

איינער פון די גרויסע קלאומאכער סטרייקס אין ניו יארק איז געווען דער סטרייק פון יאהר 1883, אין וועלכען עס האבען זיך באטייליגט שניידער, אפ-רייטאָרס און פינישערס, ווי אויך דרעסמאכער, וועלכע האבען געארבייט אין „אינסאיד" קלאומס-פאבריקען. יענע סטרייקער זיינען נאך כמעט אלע געווען די דייטשע, עסטרייכישע און אונגא-רישע אידישע אימיגראנטען. א סך פון זיי זיינען געווען שניידער פון דער היים, וועלכע זיינען געקומען אין אמעריקע נאך אין די 70ער יאהרען. צווישען די פרויען סטרייקערס זיינען געווען א סך אמעריקאנער פרויען, אויך דייטשי-שע און אידישע אימיגראנטעס. גוטע דרעסמאכערס, ארום און ארום האבען זיך אין יענעם סטרייק באטייליגט ביי 750 ארבייטער, מענער און פרויען. דאס האט אין יענע יאהרען געהייסען א גרוי-סער סטרייק.

די ניו יארקער ענגלישע צייטונגען האבען דאן א סך געשריבען וועגען דעם סטרייק. די פאדערונגען פון די סטרייק-קר זיינען געווען, אז די מינימום שכירות זאל זיין 2 דאלאר מיט 50 סענס א טאג, און אז די ארבייטס-שטונדע

דערשטער צימער און די קיך פלעגן בא-נוצט ווערען אלס ארבייטס-צימערען. שלאפען פלעגט די גאנצע פאמיליע אין איין פינסטערען בעד-רום. אין פאדער-שטען צימער ביי די פענסטער פלעגן שטעהן די געהמאשינען פאר די אפער-רייטאָרס. ביי די וויטען פלעגן אויף שטולען זיצען די שניידער און אין מי-טען שטוב, אויף דער פאדלאָגע, פלעגן זיין אָנגעוואָרפֿען גרויסע פעק מיט סחורה אויסגעמישט מיט מיסט און שטויב. דא, אויף די ווייכע פעק, פלעגן זיצען אויסגעזעצט די פינישערס, וואס פלעגן פארענדיגען די נייע מאנטעלען. אין קיך, ביים אויווען, פלעגן שטעהן די פרעסערס. דאס רוב אלטע אידען, זיי פלעגן שטעהן און ווארימען די פרעס-אייזענס און ביים שיין פון געזליכט פלע-גען זיי פרעסען אויף א ספעציעלער ברעט די פארטיגע מאנטעלען.

זעהר אפט פלעגט דער קאנטראקטאָר, אין דער פריה, אויסשמירען די טישלעך, ביי וועלכע די פינישערס אָדער די בא-טאָנ-העהערס זיינען געזעסען, מיט קע-ראָסין, כדי די מידלעך זאלען נישט האָ-בען וואו אוועקצולייגען זייער שפייז. יעדען טאג פלעגן די בעלי בתים ארויס-געבען נייע גזירות. איין טאג פלעגט קו-מען א בעל הבית און אַרױסגעבען א באפעהל, אז פון איצט אָן און ווייטער זאלען די אפרייטאָרס אליין אַרױפּטראָ-גען די פעק ארבייט, וואס דער עקספרעס ברענגט פון ווער-הויז. אן אנדערש מאל פלעגט אן אנדער בעל-הבית אין איין שעהנעם פריהמארגען ערקלעהרען, אז פון איצט אָן און ווייטער וועלען די ארבייטער קריגען באצאהלט איין מאל אין צוויי וואך-כען, אָנשטאָט, ווי פריהער, יעדע וואך. די פרויען פאר דער ארבייט פלעגט אויך יעדער בעל-הבית אליין באשטימען, ווי ער האט געמוגל פאר גויטיג.

די דאמאלסדיגע בעלי-בתים פון די „סוועט-שטעטער" זיינען מעהרסטענס גע-ווען אונגוויסענדרע גראָבע יונגען, וואס האבען ווי פאוועס געווינען דאס בלוט פון זייערע גרינע שוועסטער און ברודער, וועלכע זיינען געקומען זוכען גליקען אין דער גאלדענער אמעריקא.

אין געדענק, אז זומער-צייט פון דעם יאהר 1885 האט דער „אידישער ארביי-טער פאראיין" פון ניו יארק גערופען מאסען-פארזאמלונגען פון קלאומאכער, מיסטענס פון די אפרייטאָרס, וועלכע האבען דאן געארבייט אין די אַיסט-סייט סוועט-שטעטער. עס פלעגן אויך קומען צו יענע מיטגלידען די קלאומ שניידער פון די גרויסע „אינסאיד" קלאומס-פאבריקען. די רעדנער ביי יענע פארזאמלונגען זיינען געווען: יעקב שעהן, לואיס סמיט, א. נאנער, ס. גלאס, ס. מאיאָווער (א קלאומ-מאכער). עס פלעגן אויך ריידען אלעס סאנדער יאגאס, דער רעדאקטאָר פון דער דייטשער „פאלקס-צייטונג", אב. קאהאן, דר. א בראטלאווסקי און אנדערע, וועל-כע איך געדענק שוין נישט. די מאסען פארזאמלונגען פון די קלאומאכער פלע-גען פארקומען אין 125 ריווינגטאן סט. (נאָדען רול האל" האט מען דעם פלאץ גערופען). מען פלעגט זיך אויך צוזאמען-קומען אין 165 איסט בראָדוויי, אין 177 איסט בראָדוויי און אין אנדערע מיטגיג-פלעצער, וועלכע זיינען שפעטער אַרױפ-געוואָרפֿען געוואָרען.

דעם 15טען אויגוסט, 1885, האט אויסגעבראכען א גרויסער גענעראל-סטרייק פון 2,000 קלאומס ארבייטער, מיסטענס שוועט-שאפ ארבייטער. די ניו יארק „וואָרלד" האט דאן גע-שריבען, אז דאס איז נישט קיין סטרייק, נאך א רעוואלט פאר „ברויט און פוטער". און אז די קלאומס-אפרייטאָרס פאדערען, אז זייערע פארדינסטען זאלען באטרעפען פון 12 ביז 15 דאלאר א וואך.

אויסער די מיטגלידער פון דעם „אי-דישען ארבייטער פאראיין" האבען אין סטרייק געהאלטען דעלעגאטען פון דער „סענטראל ליבבאך יוניאן", די צענטראלע קערפערשאפט פון אלע ניו יארקער יר-יאנס, צווישען וועלכע עס זיינען געווען א סך סאציאליסטען פון די דאמאלסדי-גע דייטשע יוניאנס. די פארטרעטער פון דער „נאטס און ליבבאך" האבען דאן דערווייל רעארגאניזירט זייער לאסאל. די דרעס און קלאומ מאכער יוניאן. יענער קלאומאכער סטרייק אין 1885 האט געדויערט צוויי וואכען צייט און

הערעכטיקייט

ארייטער פון שלע
לערער, פארשידן
נייט טייך, און די
וועלט וועט זיין
פרייערע

בזדנטי חזקת
לא ארפת.
(חוב, כל, ב.)
פון פון געזעצט
קייט האלט און זיך
שטערק און וועל
אויס זיך שטערק.

אפיציעלער ארגאן פון דער אינטערנעשאנאל ליידים גארמענט ווארסערס יוניאן

Vol. XI, No. 25.

New York, September 6, 1929.

פרייטאג, 6טער סעפטעמבער, 1929

PRICE 3 CENTS

זיבען טריזענט טרייטער ארזים אין א גענעראל סטרייק

אייערע רייען! ארויס צום קאמף און זיג!
„דזשיאנט דזשענעראל סטרייק“ קאמיטע פון דער עמבראידערי מאכערס יוניאן לאָס. 66 און סאָ-קערס, פליטערס און העמסטריי-מערס יוניאן לאָסאָל 41.
דער צוועק פון סטרייק איז אָפצור-
(שלום אויף זייט 2).

מינער טאָג איז איינער פון די וויכטיג-סטע אין דער געשיכטע פון אונזער איי-דוסטריע. אייער היינטיגע האנדלונג וועט באשטימען דעם גורל צי איהר זאלט פון אייער ארכייט קענען מאכען אן אָנ-שטענדיגע לעבען פאר אייך און אייערע פאמיליעס אָדער איהר זאלט ווייטער לע-בען אין אַרימקייט און שקלאפעריי.
„ברידער און שוועסטער! שליסט

אז די ארכייטער פון זייערע שעפער זאָ-לען פארלאָזען די שעפער אין אָרדנונג און דיסציפלינע מאַרשירען אין האָל.
„וואָרט נישט ביז א קאָמיטע וועט אייך קומען אַרונטערנעמען. דינער סיר-קולאר איז די קאָמיטע. די וואָס וועלען נישט אויספאלגען דעם סטרייקדורף ווע-לען באַטראַכט ווערען פאַר פאַרעמטער.
„ברידער און שוועסטער! דער היינ-“

צווישען זעקס און זיבען טויזענט עמ-בראידערי ארכייטער, מאַקערס, פליטערס און העמסטרייטערס האָבען מיטוואָך פריה געפאלט דעם רוף פון דער יוניאן און זיי-נען ארויס אין א דזשענעראל סטרייק.
דער סטרייק איז גערופען געוואָרען דורך פאָלגענדע ליסטע:
„צו אלע עמבראידערי ארכייטער, מאַקערס, פליטערס, העמסטרייטערס און נאָוועלטי ארכייטער!
„דער דזשענעראל סטרייק ערקלערט!
„סטאָפּט היינט, מיטוואָך, 10 אויף-גען אין דער פריה, פון דער ארכייט-די נאנצע עמבראידערי, מאַקיינג, פליטינג, העמסטרייטשינג און נאָוועלטי אינדוסטריע פון ניו יארק מוז ווערען אָר-גאניזירט. יעדער שאַפ מוז ווערען א יוניאן-שאַפ און יעדער ארכייטער — א יוניאן-ארכייטער.
„כדי דאָס זאָל פאָרוורקליכט ווערען האָט די דזשענעראל עקזעקוטיוו באַאָרד פון דער אינטערנעשאנאל ליידים נאָר-מענט וואַרסערס יוניאן אינדאָסירט דעם סטרייק און פארשפראַכען פולע מאָדאלע און פינאנציעלע שטיצע.
„אלע עמבראידערי ארכייטער, מאַק-קערס, העמסטרייטערס און פליטערס ווע-רען געאַרדערט אַרונטערגען היינט 10 אויפנער אין דער פריה אין סטרייק און מאַרשירען אין ברייענט האָל, 1087 זעק-סטע עוועניו.
„די שאַפ טשערלייט דארפן זעהן,

אינטערנעשאנאל און ניו יארקער דזשיאנט באַרד אָפּעלירען צו שטיצען פאלעסטינער פאגראם קרבנות

בראָכען אין נאנצען לאַנד. הונדערטער טויזנט און פארוואונדערטע, טויזענטער פאראומליקטע און רואנירעטע, כמעט דאָס נאנצע אידישע לעבען אין פאלעס-טינע איז חרוב געוואָרען.
איהר האָט אלע פון דעם גרויסען אומגליק געהערט. איהר ווייסט אלע
(שלום אויף זייט 2).

דער אינטערנעשאנאל ליידים גארמענט וואַרסערס יוניאן!
ברידער און שוועסטער: —
א גרויסער אומגליק איז באַפאלען די אידען אין פאלעסטינא. א שוידער-ליכער פאגראם, וואָס האָט ווייניג זיין גלייכען אין דער גלויבנער געשיכטע פון דעם אידישען פאָלק, האָט אויסגע-
וואַרסערס יוניאן!

ווי מיר האָבען שוין פאָריגע וואָך מיטגעטיילט, האָט די אינטערנעשאנאל גלייך נאָכדעם ווי די ידיעות ווענען די פאגראםען זיינען אָנגעקומען, באַשטימט פינף טויזענד דאָלאַר פאַר די פאגראם-געליטענע אין ארץ ישראל. די אינטער-נעשאנאל האָט גלייכצייטיג אַרונטע-לאָזט אן אַפיל צו די מיטגלידער איבער דעם נאנצען לאַנד, אז זיי זאָלען אָנפאַנגען א קאמפין צו שטיצען די אומגליק-ליכע אידען אין פאלעסטינא. דער אַפיל לעזט זיך ווי פאָלגט:
צו אלע לאָקאלע און מיטגלידער פון

קאמף צווישען דזשאבערס און סאב-מאנופעקטשורערס

מועס-שאפ באדינגונגען מאַרען אויך נישט עקזיסטירען אין יוניאן שעפער, זאָגט אַנטי-מועס קאמיטעט.

פאַרשטעהער ווייזן דעם מאָל געזעסען כלוין אלס צושיינע, ווייל דינער מיטגליד האָט אויסשליסליך געהאַט צו טאָן מיט די סכסוכים צווישען די דזשאבערס און די קאנטראקטאָרס.

דאָס איינפיהרען פון יוניאן באדינ-גונגען אין די שעפער פון דער קלאָק-אינדוסטריע האָט פאַרמייערט די פראָ-דוקציע און די סאָב קאנטראקטאָרס האָ-בען פאַרלאנגט העכערע פרייזען פון די דזשאבערס אום צו קענען נאָכקומען די נייע באדינגונגען אין די שעפער. די דזשאבערס האָבען דעם דאָזיגען פאַרלאנג נישט געוואָלט נאָכגעבען און עס איז גע-טומען צו אָפּטע סטרייקס פון די קאָנ-טראקטאָרס געגען די דזשאבערס.

האָבען די דזשאבערס זיך באַקלאָגט פאַר דער קלאָק קאמיטעט. די קלאָק-קאמיטעט האָט אין דינער פראגע געהאַט דעלט און באַשלאָסען, אז א דזשיאנט-קאמיטעט פון דזשאבערס און קאנטראקט-טאָרס זאָל דורכפיהרען א וויסענשאפט-ליכע אונטערזוכונג ווענען די מינימום פראָדוקציעס קאסטען און באריכטען ווענען דעם רעזולטאַט צום אונפאַרטיי-אישען טשערמאַן. אויב זיי וועלען זיך נישט קענען אייניגען ווענען מינימום-פרייז, וועט דער אורטייל פון אונפאַר-טייאישען טשערמאַן זיין צווינגענער פאַר-ביידע צדדים.

דער שטאַנדפונקט פון דער קאמיטעט איז געווען, אז די קאנטראקטאָרס קענען נישט צאָהלען קיין יוניאן ווייזשעס אויב די דזשאבערס ווילען נישט צאָהלען דעם געהעריגען פרייז פאַר דער נאָרמענט פראָדוקציע. די קאמיטעט האָט געוואָ-רענט די דזשאבערס, אז די זעלבע שטאַפ באדינגונגען מוזען אויך אויסגעזאָגט ווע-רען אין די יוניאן שעפער, פונקט אזוי גוט ווי אין די נישט יוניאן שעפער.

לעצטע וואָך איז פאַרגעקומען א מי-טינג פון דער קלאָק קאמיטעט, וואָס האָט זיך פאַרנומען מיט די סכסוכים צווישען די דזשאבערס און סאָב מאַנר פעקטשורערס. פון דער יוניאן זיינען ביי דינען מיטינג אַנוועזענד געווען עקסטינ-פרעזידענט דובינסקי און דזשענעראל מענעדזשער איזידאָר נאָלער. די יוניאן

עקסטינ פרעזידענט ד. דובינסקי אויף א טור פאר דער אינטערנעשאנאל

ער וועט באזוכען מאָראַנא, מאַנמערעל, קליולאנד און שיקאַגא. — ער וועט רעדען אויף מאַס מיטינגען און אויף פאַרשידענע יוניאן מיטינגען.

ברודער דובינסקי ווערט ערוואַרט אין אלע שטערט מיט דער גרעסטער נייגערדיקייט. אין מאַראַנא און מאַנ-מערעל, אין קליולאנד און אין שיקאַגא, נאָ, גרייטען זיך שוין די דאָרטיגע יו-ניאן ברידער אום זיין באזוך צו מאַכען פאַר א גרויסען ערפאלג.

ספעציעלע פרייז און האָפּענונג רופט ארויס ברודער דובינסקי'ס קומען אין קענעדע. ווייט פּרעזידענט קירשנער שרייבט אונז אז ער איז זיכער דאָס דובינסקי'ס קומען אין קענעדע וועט זיין פון גרויסען נוצען פאַר דער יוניאן און אז די מאַסמיטינגען וועלען דאָרט זיין א גרויסער ערפאלג.

די מאַראַנא-טור און מאַנמערעל-טור קלאָק און דעם מאַכער זאלען אַלואַ נישט פאַרנעמען אז ברודער דובינסקי וועט זיין אין מאַנמערעל דעם 9טען און דעם 10טען און אין מאַראַנא דעם 11טען און 12טען סעפטעמבער, און דאָרט אַרונטערנעמען אויף מאַסמיטינגען.

ווען מיר געהען צום פּרעס געפינט זיך עקסטינ פרעזידענט דובינסקי אין באַסטאָן, וואו ער אַרדעסירט א גרויסען מאַסען מיטינג פון די דאָרטיגע קלאָק מאַכער צוזאַמען מיט ווייט-פּרעזידענט אַנטאָניי, און ברודער מענעדזשער פון דער אַמעריקען פּערערייטשאַן אויף ליי-באָר. פון באַסטאָן וועט ברודער דובינסקי פאָהרען אין קענעדע און אין אַנדערע שטערט פון די סטייטס און די אינטערנעשאנאל. ער וועט באזוכען פאָלגענדע שטערט אין פאָלגענדע דייטש.

מאַנמערעל — וונטאָן און מאַנאָגא-דעם 9טען און 10טען סעפטעמבער.
מאַראַנא — דעם 11טען און 12טען סעפטעמבער.
קליולאנד — דעם 13טען, 20טען און 21טען סעפטעמבער.
שיקאַגא — דעם 23טען און 24טען סעפטעמבער.
בר. דובינסקי וועט אין אלע שטערט אַרונטערנעמען די דזשיאנט באַאָרדס און ער וועט אַרונטערנעמען אויף מאַס מיטינגען.

הונדערטער שעפער צאָהלען דעם סטרייק מעקס

דזשענעראל מענעדזשער איזידאָר נאָלער פאַגראם אויף די יעניגע שעפער וואָס האָבען נאָך נישט באַצאָהלט דעם מעקס עס זאָפּאָרט צו מאַן.

לער אַפּעלירט דעריבער צו די יעניגע יוניאן-ברידער, אז זיי זאָלען זאָפּאָרט ערפילען זייער פליכט און ברענגען דעם
(שלום אויף זייט 8).

דער רוף פון דער יוניאן צו צאָהל-לען דעם באַשלאָסענעם סטרייק-מעקס האָט געהאַט דעם גרעסטען ערפאלג. הונ-דערטער שעפער האָבען זיך ביז איצט אָפּגערופען און ערפילט זייער פליכט. די ארכייטער אין די שעפער האָבען פאַר-שטאַנען, אז עס איז זייער פליכט צו העלפען דער יוניאן פיהרען דעם קאמף געגען דעם רעכט סקעבישעפער און זיי צווינגען צו סעטלען מיט דער יוניאן. דזשענעראל מענעדזשער נאָלער האָט פאַר דעם רעפארטער פון דער „גערעכ-טיגקייט“ ערקלערט זיין פולע צופרידענ-הייט מיט דעם ענערגישען אומן ווי דער מעקס ווערט איינגאסירט און באַצאָהלט. ער האָט אָבער דערביי באַמערקט, אז עס וויינען נאָך פאַראַן פילע שעפער וואָס האָ-בען זייער פליכט נאָך נישט געטאָן. נאָך

פרעזידענט שלעזינגער אין פאריז

דער אָפיס פון דער אינטערנעשאנאל האָט מיטוואָך נאָכמיטאָג באַקומען א קיין-כל, דאָס בענדזשאטין שלעזינגער, דער פרעזידענט פון דער אינטערנעשאנאל, איז אָנגעקומען קיין פאריז.
ברודער שלעזינגער איז פון דאָרט אַפּ-געפאָהרען קיין אינטערלאַמען (שווייץ), וואו ער וועט פאַרברייכען צוויי וואָכען אום זיך צו ערהאַלען פון זיין קראַנקהייט און פון זיינע לעצטע גרויסע סטרייק אָנ-שטענדיגען.

דרעם שאפֿטשערלייט נאשליסען צו ארגאניזירען די דרעם שעפער

דובינסקי, נאגלער און האכמאן שוורמען אויף דרעםמאכער מיטונג. — פארבארייטונגס-פלענער פאר'ן גענעראל סטרייך ווערען אנגענומען.

בינסקי נעמאנט. — דער סטרייך אין דרעם טרייט וועט נאך מאכען א גרעסערע אי-בערעכערעניש אין דער אינדוסטריע, ווי דער קלאוק סטרייך, ווייל אויב אין קלאוק סטרייך איז די יוניאן געווען שוואך, איז אבער די אינדוסטריע נים געווען אין אום באשטישען צושטאנד, ווי ס'איז די דרעם אינדוסטריע. דער דרעם סטרייך וועט פאר-בען א גאנצע רעוואלוציע אין דער אינ-דוסטריע, און איהר מוזט זיך צו דעם נוס צורייסען. די אינטערנעשאנאל און אלע איהרע לאקאלע וועלען אייך העלפען אבער איהר דארפט זיין די יעניגע צו טאן די ארבייט.

דזשאניט באארד מענערשער נאגלער האט אנגעוויזען אויף דעם גלענצענדיגן סטרייך און זיגט פון די קלאוקמאכער און האט אויסגעפארעמט די דרעם טשערלייט זיי זאלען אפגעבען א לעסאן פון די קלאוקמאכער. די קלאוקמאכער יוניאן — האט נאגלער געזאגט — וועט געבען די דרעםמאכער אלע מעגליכע הילף.

האכמאן, דער מענערשער פון דרעם דעפארטמענט, האט געמאכט א ווארימען אפיעל צו די טשערלייט, זיי זאלען זיך גלייך אריינשארפען אין דער ארבייט; יעדער איינער זאל ווערען אן ארגאניזירער פון דער יוניאן און העלפען ארגאניזירען דעם גאנצען טרייך.

קיין זאך שטערט אונז איצט נים אין וועג צו ארגאניזירען דעם דרעם-טרייך. — האט האכמאן געזאגט. — די קאמוניסטען קענען שוין איצט אונז נים שטערען. זיי זיינען אויסגעשפילט. זיי האבען מעהר נים קיין איינפלוס. זייער דורכגעפאלענער סטרייך אין פאר טרייך און דער גלענצענדיגער סטרייך און זיגט אין קלאוק סטרייך האט די קאמוניסטען אינגאנצען דערשלאגן גען. א סך לינקע דרעם שעפער האבען געשלאסען אנרימענטס מיט דער יוניאן. א סך לינקע דרעםמאכער קומען איצט צוריק צו דער יוניאן. 65 ניסיונאן דרעם שעפער האבען מיר שוין ארגאניזירט. עס מערסט זיך איצט אן אויפלעבונג אין דער דרעםמאכער יוניאן. מיר דארפען זיך אבער אלע געהענען מיט ענערגיע, און איך בין זיכער, אז ביז מיר וועלען דארפען ארויסנעהן אין סטרייך, וועלען מיר האבן דעם גאנצען טרייך נוס ארגאניזירט.

עמבראידערי און העמסטשמערס

אין אונזער אינדוסטריע. דייע סוועט שעפער גראבען נים נאך אונזער די עס ייסטענץ פון די ארבייטער, נאך אויך דעם יוניאן-מאנופעסטשורער. א גרויסע צאהל פון די מאנופעסטשורערס האבען געשימען די וויידזשעס פון זייערע אר-בייטער, כדי צו קענען נאכקומען די קאני-קורענץ פון די סוועט-שעפער.

„דער סוועט-שאפ פון אפגעשאפט ווער-רע, די ארבייטער מוזען האבען א געלע-גענהייט צו פארדינען אויף אן אנטשענ-דיגען לעבען, און גלויבענדיג, אז א קאני-פערענץ צווישען פארטרעטער פון דער אסאסיאציע און דער יוניאן וואלט אן ווען איממאל צו אפגעניגען מיטלען און וועגען ווי אזוי צו דערגרייכען דיווען צוועק, האבען פרעזידענט שלעזינגער און עקסיטינג פרעזידענט דובינסקי פארנעמט גען, אז איך זאל אייך איינלאדען צו א קאנפערענץ איידעך דער סטרייך ווערט גערופען.

„יעדער טאג פון דער וואך פון דעם 26טען אויגוסט איז פאר אונז קאנפערענץ פון דער יוניאן אפגעהאנגען. איך ערווארט דעריבער אייער באגרייגען ענטפער ווען נען דעם טאג, וואס די קאנפערענץ זאל פארקומען.

ד ז ש ה א ל פ ע ר ו ,
שערמאן דזשע. סטרייך קאס.

קיפט אייערע ביכער ביים פארלא „וועקער“

דער „פארלא וועקער“ ביים אי-דישען סאציאליסטישען פארבאנד לאזט וויסען אלע די וואס קויפען אידישע ביכער, אז מיר האבען איצט דעם בעס-טען אויסוואהל פון אידישע ביכער, איינ-צעלע, ווי גאנצע סעטס, אמעריקאנער און אייראפעאישע אויסגאבע, אריינעל-אידשע און איבערזעצטע. די פרייען זיינען ווער נירעכט.

נייזרט צעהנדליגער שעפער. אום די אר-בייט ווייטער און ברייטער צו סטימוליר-רען, האט די דרעםמאכער יוניאן גערופען א פראפאגאנדע מיטינג פון אלע שאפ-טשערלייט אין דער דרעם-אינדוסטריע, וואס איז אפגעהאלטען געווארען לעצטען מיטוואך ווענט אין ברייטע האל, וואו עס איז באשלאסען געווארען זיך מיט דער גרעסטער ענערגיע אריינצואווארפען אין דער ארגאניזאציע ארבייט און צו העלפען פארבארייטען דעם קומענדיגן נע-דעראל סטרייך אין דער אינדוסטריע. דער מיטינג איז געווען א גרויסער ער-פאלג.

די רעדנער ביים מיטינג זיינען געווען עקסיטינג פרעזידענט דובינסקי, מענערשער פון דזשאניט באארד נאגלער, מענערשער פון דרעם דעפארטמענט האכמאן, ווייס-פרעזידענט אנטאניני און מ. סטאלער, טשערמאן פון דזשענעראל באארד, וועל-כער איז געווען טשערמאן פון מיטינג.

די רעדנער האבען אויפגעפארעט די דרעם-טשערלייט זיי זאלען זיך אריינ-ווארפען אין דער ארבייט און העלפען דער יוניאן, אז פון איצט ביז דעם נעקסטען פעברואר, ווען דער דזשענעראל סטרייך אין דער אינדוסטריע וועט גערופען ווע-רען, זאל דער גאנצער דרעם טרייך זיין ארגאניזירט.

אין נאמען פון דער אינטערנעשאנאל האט עקסיטינג פרעזידענט דובינסקי, אונז-טער א שטורם פון אפלאדיגעמענטען, פארשפראכען די גרעסטע מעגליכסטע הילף אין ארגאניזאציע-אסאסיאציע און וועהרענדיג דעם גענעראל סטרייך. דער סטרייך אין דרעם טרייך וועט זיכער זיין אזא גרויסער ערפאלג, ווי עס איז געווען דער קאמף פון די קלאוקמאכער. דער ערפאלג איז אבער צום גרויסען טייל אפהענגיג פון די טשערלייט אין די דרעם-שעפער.

„דער דרעם טרייך מוז זיין ארגאני-זירט און האבען יוניאן באדינגונגען, און דאס וועט זיך אן אייך, דרעם-טשער-לייטע — האט עקסיטינג פרעזידענט דובינסקי געזאגט.

(שלום פון זייט 1.)

מאנופעסטשורערס אסאסיאציע אין די-זען טרייך. לויט אונזערע גענויע אינ-פארמאציעס, גלויבט מען נים אין יוניאן קרייזען, אז עס זאל קומען צו א פאר-שטענדיגונג מיט די באלעבאטס, און עס איז כמעט ווי זיכער, אז עס וועט קומען צו א גענעראל סטרייך אין גאנ-צען טרייט טרייך פון דער פרויען בא-פליידונג אינדוסטריע.

בעפאר די קאנפערענצען זיינען פארנע-קומען, האט די גענעראל סטרייך קאמיטע פון בייער יוניאנס ארויסגעשיקט פאלגענ-די דען בריעף צו די באלעבאטס:

„פלייטערס און סטיטשערס אססן, דרעםמאכער, און פארדינענדיגע און מענשלי-כע לייערע.

„איך אהערער צו אייך דיווען בריעף אייך צו לאזען וויסען, אז די ארבייטער פון דער פלייטע, העמסטשמער, טא-קינג און נאטורלי אינדוסטריע האבען ביי א גרויסען מיטינג, אפגעהאלטען לעצ-טען דאנערשטאג, אין ברייטע האל, בא-שלאסען צו פארענען פארבעסערונגען אין זייערע ארבייטס-באדינגונגען און האבען באפולמעכטיגט אונזער עקזעקוטיוו בא-ארד צו רופען א דזשענעראל סטרייך, אין פאל מען וועט די אויסגעסערונגען נים קענען קריגען דורך פירדליכע מיטלען.

„די פארדינסטען פון אונזערע ארביי-טער פאר די לעצטע פיר יאהר זיינען גע-ווען אזוי קליין, אז די מאיאריטעט אר-בייטער האבען נים גענוג אויף די נויטיג-סטע לעבענס-מיטלען. דאס וועלכע איז אויך וועגען די אנדערע ארבייטס-באדי-נגען, ווי לאנגע שטונדען און אוממעג-ליכע באהאנדלונגען.

אמת, די שלעכטע פירונג פון די לעצ-טע צוויי יאהר זיינען אויך געווען פאר-שטענדיג פאר דעם דרעם טרייך, ווען מען וועט פארשטאנדנליך פאר דיווען קלענליכע צושטאנד; אבער די הויפט-אורזאכע איז די גרויסע צאהל סוועט-שעפער, וועלכע האבען זיך אפגעפארעט

אינדוסטריע. אונזער דער דאזיגער סיס-טעם ווערט אן ארבייטער ערלויבט צו ווערען אן אינסייד קאנטראקטאר און אר-בייטען מיט העלפערס, וועלכע ווערען דרייפאכיג עקספלאטירט; פון אינסייד קאנטראקטאר, פון קאנטראקטאר און פון דזשאבער.

„אויב די אינדוסטריע דארף געראטע-וועט ווערען פון בראנישען און צושטע-רענען כאפס, און אויב די ארבייטער דארפען פארזיכערט ווערען מיט דער מעג-ליכקייט צו באבען אנטשענדיגע וויי-דזשעס, אום צו מאכען אן אנטשענדיגן לעבען, מוזען זיך אלע צדדים אין דער אינדוסטריע פארמיינען אין אן ער-סטע און אינטעליגענטען פארזיכ צו רע-ארגאניזירען איהר אויף א באזיס פון אנטשענדיגקייט.

„אונזער יוניאן איז אנטשלאסען צו געהען די איניציאטיוו אין דעם, און זי וועט אוועקגעבען איהר גאנצע ענערגיע, כדי עס צו פארזיכערען און זיך די-שענליכע סוועטינג סיסטעם זאל פול-שטענדיג אויסגעראטעט ווערען. מיט דעם צוועק און בליק האבען מיר באשלאסען אן ענערגישען קאמפיין צווישען די דרעם-מאכער צו פארשטארקען זייער ארגאני-זאציע און זיי צורייסען פאר-יערען קאמף וואס עס קען זיין, מעגליך, אויסקומען צו פיהרען צו פארטיידיגען זייערע אינטע-רעסען.

„מיר וואלטען זעהר געוואלט פארמי-דען א לאנגפארצויגענעם און ביטערען דזשענעראל סטרייך, און מיר וואלטען בעסער געוואלט א פירדליכע לייזונג פון דעם פראבלעם, וואס זאל דערגרייכט ווע-רען דורך אן אפגען און ארענטליכע די-קוסיע און אן אנרימענט צווישען אלע ארגאניזירטע פאקטארען אין דער אינ-דוסטריע. מיר שלאגען דעריבער פאר א קאנפערענץ, וואס זאל פארקומען גאנצ-קאמפאקט, כדי צו געבען אלע צדדים גע-נוג צייט אויף צו אויסגלייכען די סכסוכים איידער דער אנרימענט וועט אויסנעהן.

„ערפאחרונג האט געלערענט, אז פאר אזא צווייטע און צושפרייטע אינדוסט-ריע, ווי אונזערע, איז דער בעסטער מיר-טעל א קאלעקטיווער אנרימענט צווישען אלע צדדים, מיט נומע פונקטען פאר אן-שטענדיגע און גלייכע סטאנדארדס, און מיט א צוגעפאסטע דזשאניט מאשינערי אויף צו זעהן, אז די פונקטען פון אנרי-מענט זאלען פינקטליך דורכגעפיהרט ווע-רען. אלס א ביישפיל פון דער ניצליכקייט און ארבייטס פעהיגקייט פון אזא אנרי-מענט, ציהען מיר אייער אויפגעקומע-ן קייט אויף דעם אנרימענט, וואס איז נים לאנג געשלאסען געווארען צווישען אלע ארגאניזירטע גרופען ארבייטער און בא-לעבאטס אין דער קלאוק אינדוסטריע פון ניו יארק.

„מיר האפען, אז די מאנופעסטשורערס באגרייפען אזוי נוס די קריטישע לאגע אין אונזער אינדוסטריע, ווי די יוניאן, און זיי וועלען זיך מיט אונז טרעפען אין קאמפאכער, פארטרעטענדיג א ווירקענער ארגאניזאציע, וואס איז גרייט צו קאמפ-ע-רירען מיט אונז אין דער אויפגאבע פון אפשמעלען די סוועט-שאפ געפאהר און רעקאנטראקטען די דרעם-אינדוסטריע אויף קלאחרע, אנטשענדיגע און מענשלי-כע לייערע.

„דאס וואס אנבאלאנגט דער יוניאן, זאגען מיר נאך אפאל, אז מיר זיינען אנטשלאסען אין יעדען פאל און אום יעד-רען פריי צו אויסקעמפען צוריק פאר'ן ארבייטער אנטשענדיגע ארבייטס-און לעבענס-באדינגונגען.

ערנעכענט אייערע,

בענדזשאמין שלעזינגער, פרעז.

די יוניאן, ווי באשאפט, פיהרט איצט שוין א אינטענסיווען ארגאניזאציע-אס-סאציע מיט דעם צוועק צו יוניאניזירען די פילע סעכענדיגע און רעס-אינדוסטריע און אום פארצוהארייטען א גענעראל סטרייך אין דער דרעם-אינדוסט-ריע פאר'ן קומענדיגן מעזאן. דער ארגא-ניזאציע דרייזט ווערט געפיהרט מיט בעסטען ערפאלג. אין דעם קורצען מיר-צייט פון דער ארגאניזאציע ארבייט האט די דרעםמאכער יוניאן שוין ארגא-

די אינטערנעשאנאל האט לעצטע וואך ארויסגעשיקט א לעטער צו די דרעם מא-נופעסטשורערס מיט דער ידיעה, אז דער אנרימענט צווישען זיי און דער יוניאן ענדיגט זיך סוף יאהר און אז קאנפערענ-צען זיינען ווינשענסווערט, אום צו בא-טראכטען די דעמאראליזירענדיגע לאגע אין דער דרעם-אינדוסטריע. דער בריעף לעזט זיך ווי פאלגט:

„דרעםמאכער! „דער אנרימענט אין דער דרעם אינ-דוסטריע געהט אויס צום ענדע פון יאהר. „פון דער צייט זינט דער לעצטער אר-בייטענט איז געמאכט געווארען, איז פאר-געקומען א גאנצע ענדרונג אין די בא-דינגונגען פון דער אינדוסטריע.

„דאס מאנופעסטשורען פון דרעסעס, וואס איז איינע פון די הויפט-אינדוסט-ריען אין ניו יארק מיט א יעהרליכען באקראנט פון איבער 350 מיליאן דאלאר, איז געווארען שרעקליך דיסארגאניזירט און איז געווען צו א צושטאנד פון כא-אס, וואס איז רואנירענדיג פאר'ן ארביי-טער אזוי נוס ווי פאר'ן ארבייטסגעבער. „פון די 3,500 מאנופעסטשורערס זיי-נען נים מעהר ווי 500 אזוינע, וואס מען קען אנורפען מיט'ן נאמען מאנופעסטש-ורער, וואס ארבייטען אינדעפערענט און דירעקט פאר'ן טרייך. די גרויסע מאי-א-רימענט זיינען קאנטראקטארס, וואס אר-בייטען פאר „רושאבערס“ אדער „סאב-דזשאבערס“. אין ניו יארק זיינען טעגליך פאראן מעהר ווי 3,000 קאנטראקטאר-שעפער, וועלכע קאנטורירען איינער מיט'ן צווייטען צו קריגען די ארבייט פון „דזשא-בער“. א קליינע צאהל פון די שעפער זיינען נישט-העלדיגע שעפער, די איבע-ריגע זיינען שפעקולאד, וואס קומען אויף און פארשווינדען איבער נאכט, וועלכע ווערען אויסגעהאלטען פון אומפאראנט-ווארטליכע באלעבאטס אונטער שענדלי-כע ארבייטס-באדינגונגען. דער שרעקליכ-סטער סוועט-שאפ סיסטעם, וואס מען קען זיך קיים פארשטעלען, שטעהט ווידער אויף אן סטראשע צו פארפלייצען די גאנצע אינדוסטריע.

„די קאנטורענציע צווישען די ארבייט-געבער איז געווארען אזוי גרויס, אז עס שטעלט אין געפאהר די גאנצע עקו-ס-טענץ פון דער ביזנעס. אלע אנטשענדיגע אינדוסטריעלע סטאנדארדס זיינען פאר-שטויסען געווארען אן א זייט, און דעם אנטשענדיגען מאנופעסטשורער ווערט אלע שווערער און שווערער צו אויסשטעהן די קאנטורענציע פון די סוועט-שעפער. „די פארשטאנדנליכקייט פאר אס-רעם ניס-געוונגען צושטאנד פאלט אויף דעם מאנופעסטשורער, אלס דער מענע-דזשער פון דער אינדוסטריע, אבער די צוות און ליידען פאלט אויפ'ן דזשען פון די ארבייטער.

„די דרעם-אינדוסטריע אין ניו יארק באשעפטיגט ארום 45,000 ארבייטער. 16 פראצענט פון זיי זיינען פרויען, וועלכע זיינען שוואכע גענען דער ערנסטער עקס-פלאטאציע, וואס ווערט גענען זיי אן-געפיהרט פון פעטע קאנטראקטארס.

„די מעהרסטע פון די פונקטען, וועלכע זיינען אריינגעשטעלט געווארען אין אונ-זער אנרימענט, פאר'ן צוועק צו באשיצען די ריכט און אינטערעסען פון די ארביי-טער, זיינען געווארען א מיטער בוכ-שטאב.

„הנט אין אונזער קאנטראסט איז פא-רען א פונקט וועגען אן אנטשענדיגען סקיל קאן וויידזשעס, זיינען פונדעסט-וועגען די מאיאריטעט פון די ארבייטער געוואונגען צו ארבייטען פאר א הונגער-לויז, און שווערער ארבייטער פארדינען אזוי ווייניג, ווי 12 דאלאר א וואך. צו באגריימען זיי שרעקליך ווייניג די דאזיגע פארדינסטען זיינען, דארף מען נאך געה-מען אין שטאט-טראכט, אז די דרעם-אינ-דוסטריע איז א פערדאנידוסטריע, און אז די דורכשניטליכע ארבייטס-צייט איז נים מעהר ווי 25 אדער 30 וואכען א יאהר.

„הנט דער קאנטראסט האט א פונקט פון מיר טאג א וואך ארבייט, פונדעסט-וועגען איז די זעכסט-טאג. ארבייטס-וואך דער כלל, און די ארבייטס-שטונד-רען זיינען אינגאנצען אומערנליכס און פאקטיש אומבאגריפענע.

„דער איבעל פון ווייזארייט און די ענערגיע עקספלאטאציע סיסטעם געבט זיך צוריק פרייז אין דער דרעם-מאכער יוניאן.

„הנט דער קאנטראסט האט א פונקט פון מיר טאג א וואך ארבייט, פונדעסט-וועגען איז די זעכסט-טאג. ארבייטס-וואך דער כלל, און די ארבייטס-שטונד-רען זיינען אינגאנצען אומערנליכס און פאקטיש אומבאגריפענע.